

Återrapportering villkorsbeslut 2021

Region Västmanland

Förord

Lagen om regionalt utvecklingsansvar (2010:630) gäller för samtliga landsting i Sverige (samt Gotlands kommun) från den 1 januari 2019. Där finns bestämmelser om regionalt tillväxtarbete och om länsplaner för regional transportinfrastruktur.

Lagen innebär att landstingen:

- Ska utarbeta och fastställa en strategi för länets utveckling och samordna insatser för genomförandet av strategin.
- Ska besluta om användningen av vissa statliga medel för regionalt tillväxtarbete.
- Ska följa upp, låta utvärdera och årligen redovisa resultaten av det regionala tillväxtarbetet till regeringen.
- Får utföra uppgifter inom ramen för EU:s strukturfondsprogram.
- Ska upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur.
- Ska samverka med länets kommuner, länsstyrelsen och övriga berörda statliga myndigheter.
- Ska samråda med berörda organisationer och näringslivet i länet.

Innehåll

1	Återrapportering 1 – Regionalt tillväxtarbete	5
1.1	Det regionala utvecklingsansvaret och aktuella utmaningar	6
1.1.1	Den regionala utvecklingsstrategin	6
1.1.2	Utmaningar	7
1.2	Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	8
1.2.1	Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd	8
1.2.2	Kommersiell service	10
1.2.3	Tidigare insatser inom ramen för arbetet med likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd som har gett resultat under året.....	11
1.3	Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet.....	12
1.3.1	Kompetensförsörjning och kompetensutveckling	12
1.3.2	Mål för kompetensförsörjningsarbetet	17
1.3.3	Insatser utifrån framtagna analyser och prognoser	19
1.3.4	Validering på regional nivå	20
1.3.5	Regionalt yrkesvux inom kommunal vuxenutbildning	21
1.3.6	Etablering av lärcentrum	21
1.3.7	Insatser – kompetensförsörjning och kompetensutveckling	22
1.3.8	Tidigare insatser inom ramen för arbetet med kompetensförsörjning och kompetensutveckling som har gett resultat under året	25
1.4	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet...	25
1.4.1	Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande	25
1.4.2	Tidigare insatser inom ramen för arbetet innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande som har gett resultat under året	35
1.5	Tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystemet	36
1.5.1	Tillgänglighet genom digital kommunikation och transportsystemet.....	36
1.5.2	Bredbandsutbyggnad	39
1.5.3	Tidigare insatser inom ramen för arbetet med tillgänglighet genom digital kommunikation och transportsystemet som har gett resultat under året.....	42
2	Återrapportering 2 - Fördelning av anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder	43
3	Återrapportering 3 - Samverkan med andra aktörer	49
3.1	Samverkan med länsstyrelsen.....	49
3.2	Samverkan med andra statliga myndigheter	51
3.3	Samråd med kommuner.....	54
3.4	Samråd med organisationer	56
3.5	Samråd med näringsliv	57
4	Återrapportering 4 – Hållbarhet i det regionala tillväxtarbetet	60
4.1	Jämställdhet.....	60
4.2	Integration.....	61
4.3	Miljö och klimat.....	63

5	Återrapportering 5 - Arbetet med att analysera, följa upp och utvärdera det regionala tillväxtarbetet	65
6	Övriga medskick ni vill göra angående det regionala utvecklingsarbetet 2021	69

1 Återrapportering 1 – Regionalt tillväxtarbete

Utifrån 5–7 §§ lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar respektive 3–5, 8–10, 16–17 §§ förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete ska regionerna ge en sammanfattande beskrivning av verksamheten under året. Redovisningen ska innehålla uppgift om:

- Hur arbetet med den regionala utvecklingsstrategin och samordningen av insatser för att genomföra strategin har bedrivits.
- Vilka insatser som har genomförts, vilka resultat de har medfört eller förväntas medföra samt hur de har bidragit till att nå de mål som fastställts i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet respektive programmen för europeiskt territoriellt samarbete.
- Vilken hänsyn som har tagits till de olika förutsättningarna som råder i olika delar av länet.
- Hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet har integrerats i analyser, strategier, program och insatser i det regionala tillväxtarbetet.

Redovisningen ska innehålla en beskrivning av arbetet med att främja tillgänglighet till kommersiell service i serviceglesa områden under året. Redovisningen ska innehålla uppgifter om hur insatserna har bidragit till att nå de mål som fastställts i den regionala utvecklingsstrategin och andra relevanta strategier.

Redovisningen ska innehålla en beskrivning av arbetet med att främja bredbandsutbyggnad under året. Redovisningen kan också innehålla uppgift om det arbete som eventuellt har bedrivits utöver det som har utförts av regionala bredbandskoordinatorer.

Redovisning av insatser inom kompetensförsörjning bör vara strukturerad utifrån den inriktning och de fokusområden som anges i erbjudande 4 i Villkor m.m. för budgetåret 2018 (N2017/07699).

Kommentar: Återrapportering 1 avser regionens regionala tillväxtarbete utifrån det regionala utvecklingsansvaret enligt lag, dvs. inte avgränsat till insatser som är helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder.

Insatserna kan alltså vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder, men även insatser med annan finansiering kan redovisas. Insatserna som efterfrågas är sådana som har initierats eller genomförts under året. I de fall insatser är relevanta under mer än en fråga behöver de enbart redovisas en gång och vid behov hänvisas till andra punkter i redovisningen, där insatsen också är relevant.

Avsnitt 1.2–1.5 utgår från de strategiska områdena i Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030:

- likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet
- kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet
- innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet
- tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystem.

Återrapportering 1 inkluderar frågan om hållbarhetsintegrering i återrapportering 4 – Hållbarhet i det regionala utvecklingsarbetet samt återrapportering 6 – Erbjudande att redovisa arbete som bidrar till Agenda 2030.

Internationellt samarbete kan beskrivas i återrapportering 1.

1.1 Det regionala utvecklingsansvaret och aktuella utmaningar

1.1.1 Den regionala utvecklingsstrategin

- Beskriv kortfattat hur arbetet med den regionala utvecklingsstrategin och samordningen av insatser för genomförandet av strategin har bedrivits under året.

I detta sammanhang, beskriv även kortfattat hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet integrerats i arbetet.

Ni erbjuds även att kortfattat redovisa hur arbetet har bidragit till Agenda 2030.

Observera! Information om uppföljning och utvärdering av den regionala utvecklingsstrategin behöver inte redovisas då den informationen inhämtas i återrapportering 5 – Arbetet med att analysera, följa upp och utvärdera det regionala utvecklingsarbetet.

- Beskriv kortfattat hur olika territoriella perspektiv har beaktats i arbetet med den regionala utvecklingsstrategin. Med territoriella perspektiv avses hur insatser och prioriteringar tar hänsyn till varierande förutsättningar mellan till exempel landsbygder och städer av olika storlek och karaktär, men också olika funktionella samband över kommun-, läns-, och landsgränser.

Många planerade planer och program inväntade beslutet om RUS. Det resulterade i ett intensivt arbete efter sommaren 2020 då arbetet med ett 15-tal olika strategiska dokument, internt och externt, tog fart. När det gäller att integrera RUS i underliggande strategier så föregås det av en så kallad "RUS-skola" där länets aktörer, chefer, medarbetare och/eller projektledare får en förståelse för såväl RUS som strategihierarkin. Från internationell och nationell nivå till regional och kommunal nivå. Det har gjort att flertalet aktörer i länet liksom medarbetare har en tydlig medvetenhet om att deras arbete, inom sina olika verksamheter, utgör en viktig del av det regionala utvecklingsarbetet.

Liksom RUS:en integrerar samtliga underliggande strategiska dokument ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Under året har också ett för Region Västmanland övergripande hållbarhetsprogram tagits fram. I den interna strategihierarkin befinner den sig under RUS och regionplan, vilket gör att hållbarhetsaspekterna ska genomsyra samtliga förvaltnings- och verksamhetsplaner. Under 2021 har också ett arbete inletts för att än mer integrera hållbarhetsaspekterna i ansökan för 1:1-medel. Det framtagna resiliensverktyget nämndes tidigare. Det är ett verktyg som är framtaget tillsammans med Stockholm resiliens center i syfte att hållbarhetssäkra projekt och satsningar, såväl inför och under som efter genomfört arbete. Det är ett operativt verktyg som säkerställer att arbetet i projektet/satsningarna vilar på de sju resiliensprinciperna och därmed följer en hållbar utveckling. Under senare delen av 2021 startades ett arbete med att implementera verktyget i verksamheterna.

Precis som i många andra län i Sverige är förutsättningarna för länets kommuner i Västmanland mycket olika. Befolkningsmängden i kommunerna skiljer sig från den minsta kommunen med drygt 4 000 invånare till den största kommunen med nästan 156 000 invånare. I de södra delarna är det relativt tätbefolkat med tämligen bra kommunikationer och flertalet orter upplevs stadsnära. I de norra delarna är däremot avstånden längre och det är mer glesbefolkat. I de södra delarna sker en inflyttning medan det i flera kommuner i norr sker en utflyttning. Dessa aspekter, precis som landsbygdsperspektivet och det historiska arvet, behöver alltid finnas med i framtagandet av RUS och andra strategiska dokument samt i samverkan med länets kommuner och aktörer.

För att veta vilka utmaningar som Västmanland och för att kunna arbeta mot likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i Västmanland har en rapport om skillnader i livsvillkor och hälsa tagits fram av regionala utvecklingsförvaltningen. Rapporten belyser

ojämlika skillnader i livsvillkor och därmed också hälsan mellan olika socioekonomiska grupper, olika geografiska områden och för särskilt utsatta grupper. Rapporten utgör till viss del redan i dag och kommer att utgöra underlag för både inriktning och insatser.

Rapporten visar på skillnader i livsvillkor för Västmanlänningar inom viktiga livsområden så som tidiga livet, kunskaper och kompetenser, arbete, arbetsförutsättningar och arbetsmiljö, boende, inkomster och försörjningsmöjligheter vilka har en avgörande betydelse också för hur välfärden och hälsoutvecklingen i befolkningen ser ut. Rapporten kopplar tydligt ann till agenda 2030 mål. Analyserna är gjorda utifrån indelningsgrunder, kön, könsidentitet, funktionsnedsättning, etnisk bakgrund och ålder. Region Västmanland har ett högt CNI. Care need index, vård tyngd av ohälsa som beror på de socioekonomiska skillnaderna. Livsvillkor och hälsa är tätt kopplade till varandra och med länets hållbara utveckling. I rapporten blir det tydligt att det finns ett samband mellan fördelning av välståndet och hälsoutvecklingen som i sin tur påverkar i förlängningen den ekonomiska tillväxten. Dessa delar kan inte längre ses som separata frågor.

I målstyrning för arbetet för likvärdiga möjligheter till arbete och välfärd, har två underliggande planer till Regionala utvecklingsstrategin utgått från rapportens analyser och resultat. I framskrivandet av Affärsplan Västmanland, Kompetensplan Västmanland har mål om social hållbarhet förstärkt i arbetet, där arbete för en mer inkluderande arbetsmarknad och en arbetsmarknad som värnar om agenda 2030 mål om anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, minskad ojämlikhet, Hälsa och välbefinnande, jämställdhet mer framskrivna idag, jämte hållbara städer och samhällen, hållbar konsumtion och produktion, bekämpa klimatförändringarna, hållbar industri och innovationer och infrastruktur och hållbar energi.

I Västmanlands regionala utvecklingsstrategi uttrycks att minskade skillnader i hälsa kan ge länet en viktig tillväxtpotential. En befolkning som är frisk och mår bra skapar bättre förutsättningar för välstånd och ökad tillväxt genom ökad sysselsättning, högre produktivitet, minskad sjukfrånvaro och minskade behov av vård och omsorg. Samtidigt skapar den ekonomiska utvecklingen utrymme för en förbättrad hälsa, folkhälsa i Västmanland och välfärd.

En ytterligare del för att kunna öka likvärdighet i möjlighet till boende, arbete och välfärd är förutsättningar att kunna göra analyser av förhållandena regionalt och lokalt. Regionala utvecklingsförvaltningen har bidragit i en nationell arbetsgrupp i framtagandet av ett webbaserat uppföljningssystem vid namn Segregationsbarometern i samverkan med Delmos. Verktöget lanserades i september 2021 som möjliggör analyser nationellt, regionalt och lokalt och utveckling över tid. Därmed ökar också förutsättningarna att analysera och följa upp utvecklingen av insatser och utfall.

1.1.2 Utmaningar

- *Beskriv kortfattat vilka utmaningar som har varit särskilt aktuella under året vad gäller ert regionala utvecklingsansvar och genomförandet av det regionala utvecklingsarbetet. Hur har dessa utmaningar hanterats?*

I planeringen inför genomförandet av RUS ingick strategiska dialoger med kommunerna. Målbilden var att på våren komma in i kommunernas strategiska dialoger om kommande prioriteringar och följa upp det under hösten. Syftet var att få en samlad bild över länets kommunala utmaningar och rätt kunna resurssätta Region Västmanlands arbete med verksamhetsplanering. Utfallet blev dock inte så i samtliga kommuner. Av länets tio kommuner har strategiska dialoger med en viss varaktighet bara utvecklats i två kommuner. Med de övriga kommunerna har det skett inledande dialoger som inte har fortsatt. I vår analys så grundar det sig troligtvis i, precis som Johan Wänström vid Linköpings universitet pekar på, att kommunerna har svårt att se det regionala perspektivet. Det blir lite för abstrakt. En lärdom är att det är lättare att smalas kring ett sakområde istället för att samlas kring just

regional utveckling samt att använda det redan befintliga forumet med kommunernas ledning, i den för Västmanland så kallade *regionala ledningsgruppen* där även länsstyrelsen ingår.

1.2 Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet

1.2.1 Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd

Observera att kommersiell service redovisas separat under 1.2.2.

- Ange vilka prioriteringar inom det strategiska området likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd som ni har arbetat med under året.

Hög livskvalitet med goda och attraktiva livsmiljöer: Ja ☒ Nej ☐

God samhällsplanering: Ja ☐ Nej ☒

God tillgång till kommersiell och offentlig service: Ja ☐ Nej ☒

- Beskriv kortfattat hur arbetet med likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.

Med grund i det folkhälsopolitiska ramverket har förvaltningen byggt upp och utökat verksamhetsområdet folkhälsa. Genom nya kompetenser som täcker de utpekade folkhälsopolitiska livsområdena har den regionala stödfunktionen breddats. Förutsättningarna har ökat möjligheten att integrera perspektiv för jämlika möjligheter till boende, arbete och välfärd i strategiskt planeringsarbete, vid framtagning av lokala planer och strategier samt integrering av den Regionala utvecklingsstrategin.

Regionala utvecklingsförvaltningen har stöttat såväl större som mindre kommuner i framtagande av nuläge och strategisk plan.

Förvaltningen har även inlett arbetet med att initiera ett tjänstemannanätverk kring samhällsplaneringsfrågor. Frågor kring bostadsbyggande och bostadsförsörjning i hela länet är exempel på sakfrågor som förväntas rymmas inom detta arbete. Likväl kommer detta nätverk kunna underlägga arbetet kring storregionala frågor och förankringen av dessa i länet. Genom framtagande av rapporten Skillnader i livsvillkor och hälsa har en ökad regional kunskap inom området boende och närmiljö gett möjligheter att se vilka insatser som blir viktiga i nästa steg för att minska ojämlikhet. Genom att sprida denna kunskap samt inleda dialog och samverkan i Västmanland bidrar regionens utvecklingsarbete en samhällsplanering som främjar hälsa och välfärd.

Genom genomförande och analys av befolkningsundersökningar har relevanta indikatorer för att följa hälsoutveckling och livsvillkor identifierats. Här har en förstudie genomförts i syfte att undersöka möjligheterna för ett statistikverktyg som tillgängliggör och sprider kunskap om livsvillkorens och hälsans fördelning i regionen. Vidare utvecklas en rutin för hur vi skall analysera fördelningen av villkor mellan olika grupper i första hand i regionens egna befolkningsundersökningar.

Förvaltningen har startat upp en regional samling för föräldraskapsstöd i samverkan med länsstyrelsen. Arbetet ska leda fram till ett mer sammanhållet, likvärdigt, effektivt och tillgängligt föräldraskapsstöd. Arbetet förväntas leda till fler trygga och nära relationer mellan barn och föräldrar, att fler erhåller gymnasiebehörighet, att de socioekonomiska skillnaderna i hälsa minskar, den psykiska hälsan stärks samt att segregationen minskar.

I detta sammanhang, beskriv även kortfattat hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet integrerats i arbetet.

Ni erbjuds även att kortfattat redovisa hur arbetet har bidragit till Agenda 2030.

- Beskriv kortfattat hur arbetet med likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd har bidragit till att möta samhällsutmaningarna och ta till vara möjligheterna med demografiska förändringar, globalisering, miljöproblem och klimatförändringar, socioekonomi och sammanhållning samt teknisk utveckling.
- Beskriv kortfattat hur olika territoriella perspektiv har beaktats i arbetet med likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd. Med territoriella perspektiv avses hur insatser och prioriteringar tar hänsyn till varierande förutsättningar mellan till exempel landsbygder och städer av olika storlek och karaktär, men också olika funktionella samband över kommun-, läns- och landsgränser.
- Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Ange 5 – max 10 insatser och fyll i tabellen nedan.

Namn på insats och kort beskrivning	Mål Ange vilket eller vilka mål, fastställda i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet respektive de territoriella samarbetsprogrammen (Interreg), som insatsen ska bidra till. Ni erbjuds att ange vilket eller vilka av de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030 som insatsen ska bidra till.	Resultat i form av prestationer Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Med prestationer avses antal och omfattning av genomförda aktiviteter. Till exempel antal deltagande organisationer eller antal framtagna kunskapsunderlag.	Resultat i form av effekter på kort, medellång och lång sikt Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange om resultatbeskrivningen baseras på en uppföljning, utvärdering eller egen bedömning. Ange även om det är faktiska eller förväntade resultat. Med effekter på kort sikt avses förändrad förmåga hos målgruppen. Till exempel ny/ökad kunskap. Med effekter på medellång sikt avses förändrat beteende hos målgrupper. Till exempel tillämpning av ny kunskap eller nya varor/tjänster. Om möjligt, beskriv även effekter på lång sikt. Med effekter på lång sikt avses effekter av förändrat beteende hos målgruppen eller på samhällsnivå. Till exempel ökad konkurrenskraft eller bättre hälsa.
-------------------------------------	--	---	--

Inga insatser har påbörjats under 2021			
--	--	--	--

1.2.2 Kommersiell service

- Beskriv kortfattat hur arbetet med att främja tillgänglighet till kommersiell service i serviceglesa områden har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.

I detta sammanhang, beskriv även kortfattat hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet integrerats i arbetet.

Ni erbjuds även att kortfattat redovisa hur arbetet har bidragit till Agenda 2030.

Under året har finansiering lämnats till olika aktörer i länet. Det rör sig dels om särskilt driftstöd och servicebidrag till lanthandlare, dels om hemsändningsbidrag till kommunerna. Investeringsbidrag har vi inte beviljat några. Länsstyrelsen, vars stöd är förmånligare för den sökande än Region Västmanlands, har istället ansvarat för att bevilja det stödet. Att länsstyrelsen inte kan flytta medel till andra satsningar på samma sätt som kan göras med 1:1 anslaget är också ett skäl till att de hanterar investeringsbidragen. Region Västmanland har också deltagit i ett projekt för att främja den kommersiella servicen i länet. Genomförda satsningar har medfört att de prioriterade butiker som finns kvar på landsbygden inte blivit färre samt att befolkningen på landsbygden inte fått orimligt långt till kommersiell service.

Inom ramen för projektet Omställning Västmanland som finansieras av Tillväxtverket ingår att hållbarhetssäkra kommersiell service så ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet främjas. Där har ett arbete med att hållbarhetssäkra kommande regionala serviceprogram påbörjats. I agenda 2030 finns målet "Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt". Arbetet med driftstöden inom Kommersiell service fungerar som tidigare år och driftstöden går direkt till handlare som har en svag lönsamhet ibland betydligt sämre än om handlaren haft en motsvarande anställning i en kollektivavtalsansluten butik.

- Beskriv kortfattat hur olika territoriella perspektiv har beaktats i arbetet med att främja tillgänglighet till kommersiell service i serviceglesa områden. Med territoriella perspektiv avses hur insatser och prioriteringar tar hänsyn till varierande förutsättningar mellan till exempel landsbygder och städer av olika storlek och karaktär, men också olika funktionella samband över kommun-, läns- och landsgränser.

Vad gäller territoriella perspektiv så brukar länsstyrelsen lämna en lägre procentsats om en butik ligger i Västerås kommun. Stöden som regionen beviljar innehåller inte sådana procentsatser.

- Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Ange 5 – max 10 insatser och fyll i tabellen nedan.

Namn på insats och kort beskrivning	Mål Ange vilket eller vilka mål, fastställda i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet respektive de territoriella samarbetsprogrammen (Interreg), som insatsen ska bidra	Resultat i form av prestationer Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Med prestationer avses antal och omfattning av genomförda aktiviteter. Till exempel antal deltagande organisationer eller antal framtagna	Resultat i form av effekter på kort, medellång och lång sikt Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange om resultatbeskrivningen baseras på en uppföljning,
-------------------------------------	--	---	--

	till. Ni erbjuds att ange vilket eller vilka av de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030 som insatsen ska bidra till.	kunskapsunderlag.	utvärdering eller egen bedömning. Ange även om det är faktiska eller förväntade resultat. Med effekter på kort sikt avses förändrad förmåga hos målgruppen. Till exempel ny/ökad kunskap. Med effekter på medellång sikt avses förändrat beteende hos målgrupper. Till exempel tillämpning av ny kunskap eller nya varor/tjänster. Om möjligt, beskriv även effekter på lång sikt. Med effekter på lång sikt avses effekter av förändrat beteende hos målgruppen eller på samhällsnivå. Till exempel ökad konkurrenskraft eller bättre hälsa.
Särskilt driftstöd till fyra butiker samt hemsändningsbidrag.	Den regionala utvecklingsstrategi är kopplad till det regionala serviceprogrammet som säger att samtliga åtta orter i länet som har prioriterade lanthandlare ska fortfarande ha butik vid utgången av 2020	Genomförda satsningar har medfört att pengar betalats ut till olika aktörer som främjar kommersiell service	Genomförda satsningar har medfört att de prioriterade butiker som finns har kvar på landsbygden inte blivit färre 2020 samt att befolkningen på landsbygden inte fått orimligt långt till kommersiell service.
Projektmedel till Coompanion för att främja Lokalekonomisk analyser i länet	Finns beskrivet på annat ställe i detta dokument		

1.2.3 Tidigare insatser inom ramen för arbetet med likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd som har gett resultat under året

Om möjligt – ge exempel på insatser som genomförts tidigare år men som gett resultat under 2021. Ange 5 – max 10 insatser och fyll i tabellen nedan.

Namn på insats och kort beskrivning	Vilka resultat har uppnåtts? Ange om resultatbeskrivningen baseras på en uppföljning, utvärdering eller egen bedömning.
Inga insatser har påbörjats under 2021	

1.3 Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet

1.3.1 Kompetensförsörjning och kompetensutveckling

- Ange vilka prioriteringar inom det strategiska området kompetensförsörjning och kompetensutveckling som ni har arbetat med under året.
 - Framtagandet av Västmanlands Kompetensplan
 - Projektdrift och projektmobilisering
 - Validering
 - Vuxenutbildning
 - Storregionalt arbete och En bättre matchning, EBM
 - Västmanlands kompetensråd

Väl fungerande infrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande: Ja ☐ Nej ☒

Utvecklat regionalt kompetensförsörjningsarbete: Ja ☒ Nej ☐

- Beskriv kortfattat hur arbetet med kompetensförsörjning och kompetensutveckling har bedrivits under året.
I detta sammanhang, beskriv även kortfattat hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet integrerats i arbetet.
Ni erbjuds även att kortfattat redovisa hur arbetet har bidragit till Agenda 2030.

Observera! Redovisningen av denna punkt ska innehålla uppgifter om det arbete som har bedrivits utöver fokusområdena validering, regionalt yrkesvux, etablering av lärcentrum samt analyser och prognoser.

Under året har mycket tid lagts på att påbörja ett arbete med struktur och tydliggörande av rollen och uppgiften med ett hållbart och inkluderande regionalt kompetensförsörjningsarbete. Huvuddelen av arbetet har handlat om framtagandet av Västmanlands Kompetensplan (KPV) som kommer att bli det underlag som tillsammans med RUS stöttar och prioriterar arbetet under kommande år. Kompetensplanen är grundad i ett hållbarhetstänk och möjliggörande för ett livslångt lärande genomsyrar planen. Västmanlands Kompetensplan beslutas av politiken under Q1 2022. En del i arbetet med KPV har skett genom dialoger med aktörer i länet och till viss del även genom de projekt som drivs i länet och ÖMS. Aktörsdialogerna har gett en bra grund för framtida arbete genom att de tydliggjort behov av samverkan samt har gett en bild av hur samverkan ser ut idag.

Kompetensplanen tar hänsyn till de hållbarhetsperspektiv som genomsyrar den Regionala utvecklingsstrategin 2030. De tre dimensionerna, ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet har alla tre bäring på kompetensförsörjningsområdet då det behövs olika kompetenser för att lösa både ekologiska, sociala och ekonomiska aspekter av hållbarheten. Utmaningarna är globala men en del av lösningarna är regionala och lokala och här spelar kompetensförsörjning en viktig roll.

Nätverk

Region Västmanland driver flera nätverk i länet och vi deltar i flertalet som vi inte själva sammankallar. Nätverken är viktiga informationskanaler och är även ett stöd för prioriteringar i kompetensförsörjningsarbetet.

Vuxenutbildningens nätverk beskrivs utförligare under kommunsamverkan.

Västmanlands kompetensråd består av flera olika delar av det kompetensförsörjande systemet

och näringslivet och sammankallas av Region Västmanland. Rådet har som uppdrag att samla upp behov och utmaningar inom kompetensförsörjning från olika nätverk, grupper och kontakter i länet. Rådet förankrar även förslag på utveckling och sprider olika aktiviteter och initiativ som genomförs. Under 2021 har rådet träffats fyra gånger och stöttat arbetet med Kompetensplan Västmanland. Kompetensrådet har prioriterat inriktningarna i planen. Att föra en dialog om utvecklingen kopplat till kompetensförsörjningens alla perspektiv över länets alla delar är givande för alla parter och deltagarna uttrycker ofta vikten av detta forum. Andra områden som varit aktuella för rådet har varit att få information om framtagandet av Affärsplan Västmanland, kompetensbehov kopplat till Electrification Hub, vad det innebär att högskolan blir universitet och dialog med Länsstyrelsen om länets integrationsstrategi.

Förutom de nätverk som Kompetensförsörjning är sammankallande till, deltar vi även i andra nätverk som regional utveckling är sammankallande till, så som skolchefsnätverk samt näringslivsnätverk. Det finns även ett flertal nätverk i länet där regional kompetensförsörjning är representerade så som i länets studie och yrkesvägledarnätverk, arbetsmarknadsnätverk och nätverket för kommunernas aktivitetsansvar. I länet finns även två yrkesråd där representant från regional kompetensförsörjning deltar.

Nätverken är viktiga delar i arbetet och prioriteras, det ger en bred blick över länet och vilka utmaningar och lösningar som finns och vilka dialoger som pågår i de olika områden som nätverken spänner över. Ett nystartat nätverk som Arbetsförmedlingen sammankallar till, där samverkan mellan kommun, fristående aktörer och AF kommer diskuteras, kommer även det att representeras av regional kompetensförsörjning.

Projektsatsningar

Region Västmanland deltar i och driver ett antal ESF-finansierade projekt. Projekten är viktiga utvecklingsarbeten för länet, en möjlighet till ett operativt arbete där särskilda prioriteringar kan effektiviseras och stöttas. Bland annat har vi satsningar inom våra styrkeområden, för våra bristyrken och satsningar för att stötta under pandemin.

Genom våra projektsatsningar når vi individer med olika bakgrunder och utmaningar. I projekten stöttar vi unga och unga vuxna närmare arbete och utbildning samtidigt som vi också stärker individer på olika arbetsplatser som annars riskerar att bli av med arbetet på grund av de ökande kraven på arbetena. Dessa insatser gynnar både den sociala och den ekonomiska hållbarheten för individer.

Genom dialoger och gemensamma plattformar möjliggör vi utbyten och kunskap som stöttar organisationer och därmed individers utveckling. Det senaste året har dessutom inneburit att många tillfällen av möten genomförs digitalt vilket gynnar flera hållbarhetsmål ekonomiskt, miljö- och klimat och individen med en antagen minskad tidspress och resande.

Samtliga ESF-projekt ska genomsyras av så kallade horisontella principer, jämställdhet, icke-diskriminering, tillgänglighet och ekonomisk och social hållbarhet. Viktiga delar för att få en hållbar utveckling efter projektslut. Dessa mål utvärderas i samtliga projekt som finansieras av Europeiska socialfonden. Under projektbeskrivningarna nedan ges en tydligare bild av vad detta innebär för Västmanland.

Samverkan

Då kompetensförsörjning spänner över flera områden och perspektiv krävs också en stärkt intern samverkan. Under året har vi jobbat upp ett närmare samarbete med Regionens verksamhetsområden för Folkhälsa, Näringsliv samt Hållbarhet. Dessa verksamheter har bland annat stöttat upp i arbetet med kompetensplanen samt olika projektsatsningar. Förutom den ökade interna samverkan sker också samverkan på fler andra plan och nivåer.

Andra regioner

Under 2021 har fokus i En bättre matchnings (EBM) arbete legat på utmaningar inom lärarförsörjningen och de pedagogiska yrkena och arbetet med framtagande av kunskapsunderlag om hur kompetensbehovet av lärare ser ut i Stockholm- Mälarenregionen samt vad som orsakar

kompetensbristen. Arbetet inom EBM har även bedrivits inom yrkes- och utbildningsområdet IT/data och samhällsbyggare. Regionrepresentant har deltagit i arbetsgruppen som drivit kompetensförsörjning inom de pedagogiska yrkena samt vid tjänstepersonsmöten. Inom det storregionala samarbetet är regionen även del i arbetsgruppen för regionala kompetensförsörjningsstrategier. En del i arbetsgruppens uppdrag är att kontinuerligt utveckla och pröva det storregionala mervärdet av samverkan mellan de sju regionerna, Region Västmanland, Region Östergötland, Region Örebro län, Region Uppsala, Region Gävleborg, Region Sörmland samt Region Gävleborg. Gruppen ska också utgöra ett strategiskt stöd till chefsgruppen i kompetensförsörjningsfrågor, t ex inför Regional kontakt och Tjänstemannaforum. Särskilt uppdrag under 2021 har varit att utforma en gemensam planering för omhändertagandet av det statistikpaket som vi köper av SCB 2022. Vilka storregionala synergier kan vi nå tillsammans på olika nivåer och vilka kunskapsunderlag (analyser) vill vi ta fram gemensamt. Arbetet har till viss del blivit framskjutet på grund av försenad leverans från SCB av underlag till regionala trender och prognoser.

Samordningsförbund

Tillsammans med samordningsförbunden i Västmanland har vi en regional grupp med de regionala funktioner som på något sätt arbetar med samordningsförbundens område och målgrupper. För kompetensförsörjningen är det främst sårbara grupper utan anställning, funktionshinder och psykisk ohälsa i kombination med studieavhopp eller arbetslöshet som är i samverkansfokus.

Samhällskontraktet- MDH

Efter Samhällskontraktets omdaning återfinns kompetensförsörjning under – förbättra skolresultat och främja närvaro, där har Mälardalens högskola under året ordnat flertalet träffar i ett För-Lab med Regionerna, kommunerna, forskning och utbildningsaktörer.

AF och kommuner

Arbetsförmedlingen och de pilotkommuner som har ingått i testversionen av Kundval rusta och matcha, KROM har under perioden haft ett nätverk där även regionen tagit del av informationen. Utöver detta har flertalet dialoger om KROM samt socialfonssatsningar pågått under året, på nationell, regional och kommunal nivå. Det har varit en stor utmaning under året.

Branschdialoger

Flertalet samverkansdialoger har skett med branschkontakter som tex. bygg, handel, besöksnäring, gröna näringen, transport och industri. Viktiga dialoger och ett flertal behov har lyfts som framåt kan göra en grund för utvecklingsprojekt. Dialog med bransch sker även inom andra former och forum mellan aktörer i länet, både inom utbildning och med organisationer som på andra sätt arbetar med kompetensfrågan, exempelvis Handelskammaren Mälardalen. Dialog med bransch kan se väldigt olika ut beroende på branschen kapacitet att stödja och ta fram regionala behov till alla 21 regioner i landet. När det gäller samverkan mellan utbildning och arbetsliv finns det områden som kanske inte företräds av en organiserad bransch eller som är för volymmässigt små men som ändå är viktiga i arbetet med att identifiera relevant utbildningsutbud. Från regionens sida ser vi här att samordning och utveckling av regionala branschkontakter fortsättningsvis behöver utvecklas utifrån den kapacitet både branschen har att leverera stöd och underlag samt regionens kapacitet till samordning eller nyttjande av befintliga arenor och forum i länet.

Beskriv kortfattat hur arbetet med kompetensförsörjning och kompetensutveckling har bidragit till att möta samhällsutmaningarna och ta till vara möjligheterna med demografiska förändringar, globalisering, miljöproblem och klimatförändringar, socioekonomi och sammanhållning samt teknisk utveckling.

Genom projektsatsningar har regionen bidragit till att möta flertalet av ovan nämnda samhällsutmaningar. Vi driver idag fler ESF-projekt där det horisontella principerna ska genomsyra projekten, finns utförligare beskrivet stycket ovan samt i projektbeskrivningarna. Under pandemin har den digitala arbetsmiljön ökat vilket leder till minskat resande, men ställer också krav på att den tekniska utvecklingen och kunskapen finns i hela länet. I de projektsatsningar som har gjorts i

storregionalt sammanhang och tillsammans med aktörer i länet har vi även sett utmaningar i att inte ha tillgång till samma plattformar för möten digitalt samt att vi inte heller har tillgång till samma appar och annan utrustning för att kunna genomföra bra digitala möten. Det är ett viktigt utvecklingsområde. Gällande de demografiska utmaningarna jobbar vi på flera olika sätt, till exempel genom att främja arbete för att möjliggöra inträde för de som står utanför arbetsmarknaden med olika insatser så som utveckling av kombinationsutbildningar SFI, jobbspår och validering.

ESF mobilisering

Region Västmanland har under 2021 träffat flertalet aktörer i länet för att föra dialog kring Kompetensplan Västmanland, i dialogerna har även behov uttryckts som har samlats till eventuella projektsatsningar. Bland annat Förstudie Industri som gjordes under 2021 och som skulle leda fram till områden med behov av utveckling. Ytterligare ett behov som kom fram var en vidareutveckling av vägledning för vuxna, som i sin tur blev en ansökan till ESF tillsammans med övriga regioner i ÖMS. Här har vi haft samtal med hela länet och har i dialogen tagit hänsyn till de demografiska utmaningarna i länet, vi har stora skillnader i bland annat utbildningsnivå i länet samt att kommunerna har vitt skilda utmaningar gällande kompetensförsörjningen och arbetstillfällen. Kunskapen om detta tas tillvara i kommande och befintliga projektsatsningar. Ett resultat av mobiliseringsarbetet under 2021 är #vägled – kompetens. Under året har Västerås folkhögskola med den kommunala vuxenutbildningen, arbetsförmedlingen, Competence och Region Västmanland haft en arbetsgrupp för att arbeta med arbetsmarknadskunskap för vuxna och nyanlända. I arbetsgruppen pratade man om det vida perspektivet med hela skolans ansvar. Arbetsgruppens resultat tog regionen med in i en ÖMS gemensam ESF ansökan som beviljades och projektet #vägled – kompetens kommer att starta i januari 2022. Projektet är en PO1a och innebär kompetensutvecklingsinsatser för pedagogisk- och arbetsmarknadspersonal.

Förstudie Industrin

Under 2021 genomförde Region Västmanland en ESF finansierad förstudie inom industrin kopplat till industrins kompetensförsörjningsarbete. Förstudiens mål har varit att kartlägga hur arbetet med industrins kompetensförsörjning ser ut idag, vilka aktörer som gör vad och hur samverkan skulle kunna ge bättre resultat samt undersöka behov av funktion som på offentligt uppdrag samordnar och driver på kompetensutveckling och utbildning inom industrin eller industrinära tjänster. Genom djupintervjuer med representanter för företag, utbildningsaktörer, arbetsmarknadsparter, främjandeaktörer med flera för att få med olika perspektiv och behov i studien, samt genom workshops, har fem utvecklingsområden identifierats som kan användas som underlag för framtida projektsatsningar

Besökskraft

Besökskraft är ett projekt som stöttar besöksnäringen på grund av pandemin med utbildningsinsatser. Projektet ägs av Region Västmanland och drivs i samverkan med Region Östergötland, Region Örebro län och Handelskammaren Mälardalen. Pandemin har fortsatt påverkat verksamheternas utveckling och att arbeta med kompetensförsörjning hos företagen i besöksnäringen, via de beviljade ESF projektet Besökskraft, har varit en bra kompletterande pusselbit för besöksnäringens fortsatta utveckling trots en pandemi som drabbat denna bransch hårt. Inte minst när det gäller att kompetensen försvunnit till andra branscher vilket försvårar nu när besöksnäringen försöker växla upp igen till ett läge av mer normalliknande verksamhet.

Ett kompetenslyft för Sverige

Det nationella ESF-projektet Ett kompetenslyft för Sverige har fortsatt sitt arbete med att stärka de anställdas ställning på arbetsmarknaden. Det är tio storbolag inom industrin som medverkar och även Ett kompetenslyft för Sverige ägs och drivs av Region Västmanland. Här har pandemin också varit en utmaning när det gäller möjligheter för att genomföra utbildningar, främst har medarbetare i produktion fått stå tillbaka. Projektet har fått ställa om till att genomföra en stor andel utbildningar digitalt men det begränsar deltagandet till personal som har dator som arbetsverktyg. Trots detta har projektet möjliggjort utbildningar för över 1400 individer under

2021 som tillsammans genomfört 30 000 utbildningstimmar.

#vägled

Projektet #vägled som varit ett ÖMS-gemensamt ESF projekt avslutades i december 2021 med flera goda resultat av testade metoder för vägledning. I Västmanland har man arbetat genom en arbetsgrupp bestående av representanter från flera aktörer i länet, så som Arbetsförmedlingen, Competence, Handelskammaren, Automation Region och studie och yrkesvägledare från samtliga utbildningsnivåer. Ett av resultaten från projektet är bildandet av ett regionalt nätverk för studie och yrkesvägledare som fortsatt drivs av Arbetsmarknadskunskap, Competence. Här har det även lagts en grund för fortsatta projektsatsningar kopplat till vägledning och kompetensförsörjning.

Vägar Framåt

Det regionala ESF-projektet Vägar Framåt som drivs av region Västmanland tillsammans med delprojekt i fyra av länets kommuner där unga och unga vuxna som inte har klarat eller riskerar att inte klara av sin grundskoleutbildning eller gymnasiet får möjlighet att ta del av individanpassade stöd. Vägar framåt önskar ta ett regionalt liksom kommunalt ansvar för målgruppen unga i åldern 15–29 år som är i behov av stöd kopplat till studier och mående. Genom att bygga upp individers motivation till studier och ökad hälsa genom längre, sammanhållna stödinsatser. Dessa stödinsatser ges i samverkan mellan olika ansvariga verksamheter, däribland skolan. Projektet arbetar också med att samla kunskap från forskning, tidigare genomförda insatser och personer som arbetar med målgruppen. Men framförallt vill region Västmanland genom projektet lyssna och lära från individerna i målgruppen. Kunskapen kommer användas i arbetet med att minska inflödet till målgruppen genom förebyggande och hälsofrämjande arbete, bland annat inom skolan. Projektet väntas pågå till och med december 2022.

Pedagogsajt

Ett pilotprojekt tillsammans med Region Sörmland som projektägare och Mälardalens högskola som projektledare initierades under våren och startade efter sommaren. Projektet syftar till att göra en förstudie om en prototyp av en så kallad pedagogsajt. Lokala eller regionala pedagogsajter är ett etablerat koncept med syfte att uppmuntra till lärande, främja delningskultur samt inspirera till och stödja pedagogisk utveckling inom förskola och skola.

Valideringslyft – se under validering

- Beskriv kortfattat hur olika territoriella perspektiv har beaktats i arbetet med kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Med territoriella perspektiv avses hur insatser och prioriteringar tar hänsyn till varierande förutsättningar mellan till exempel landsbygder och städer av olika storlek och karaktär, men också olika funktionella samband över kommun-, läns- och landsgränser.

I Västmanland har man delar i länet där man sedan länge har tradition att arbeta tillsammans med flera frågor, bland annat vuxenutbildningen, dessa noder har ungefär samma tillväxtutmaningar trots olika storlekar på kommunerna. De noder som är tydligast är FNS (Fagersta, Norberg och Skinnskatteberg) och Västra Mälardalen (Köping, Arboga och Kungsör). Dessa noder har egna yrkesråd, samplanerar vuxenutbildningen vid behov och söker gemensamt stadsbidrag bland annat. Utöver det så samverkar Hallstahammar, Surahammar och Sala med Västerås i lite olika mängd. Vår norra nod, FNS samverkar idag även med Dalarna och Västra Mälardalen har en närhet till Sörmland och Örebro.

Vi fångar upp de olika behoven i våra länstäckande nätverk samt att vi försöker få en spridning på representation i Västmanlands Kompetensråd från hela länet.

- Beskriv kortfattat eventuella utmaningar i arbetet med kompetensförsörjning och kompetensutveckling.

Kompetensförsörjning spänner över flera politiska områden, börjar redan på nationellnivå med 3 olika departement och över 7 olika myndigheter. Här blir det ofta stuprör och det är tungt att

navigera mellan dessa på regional nivå. Ett exempel är Arbetsförmedlingens utrullning av reformeringen samtidigt som ESFs REACT utlysningar gjordes, det blev svårt för kommuner att gå in i ESF-projekt.

Detta kommer att bli en utmaning framöver då den nya programperioden rullas ut. Kommuner har tillgång till för få deltagare för att kunna delta i kommande projektsatsningar där det handlar om att närma sig anställning för individer som är arbetslösa. Även fördelning mellan Externa aktörer och kommunernas arbetsmarknadsarbete och Arbetsförmedling är ännu oklart. Både nationellt och i länet pågår en dialog om detta, men hur vi ska samverka mellan Arbetsförmedling, Externa aktörer, region och kommun med exempelvis Socialfonden, fortsätter vara en utmaning under 2022.

Som nämns inledningsvis i stycket finns utmaningar kring samordning av kompetensförsörjningsområdet på nationell nivå, det innebär även utmaningar i genomförande och stötting på den regionala nivån. Frågan om kompetensförsörjning är högst angelägen både inom den privata och offentliga sektorn. I Nationella strategin för hållbar regional utveckling i hela landet är kompetensförsörjning och kompetensutveckling ett av fyra utpekade, strategiskt och prioriterat områden. Handlingsplanen kopplat till den nationella strategin är under framtagande kommer ha stor inverkan på regionernas fortsatta arbete inom området. På nationell nivå pågår även arbete inom samverkans-gruppen kompetensförsörjning och livslångt lärande och vi ser att det är viktigt att dessa olika initiativ samspelar och harmoniserar med varandra, vidare ser vi att den regional rollen tydligare behöver lyftas fram och tydliggörs för att säkra ett långsiktigt regionalt kompetensförsörjningsarbete. Till detta finns även finansiella utmaningar för genomförande och som kan bygga långsiktighet i arbetet som annars ofta bygger på olika projektsatsningar.

Utmaningar i kompetensförsörjningsarbetet är flera, några exempel vi ser är svårighet för branscherna att uttrycka sitt faktiska kompetensbehov, framförallt på lång sikt. Detta är både ett utvecklingsområde för branscher att ha förmåga att kunna göra den omvärlds-analys och kompetensanalyser samt att kunna beskriva det behov man ser sig ha, utveckla sin beställarkompetens.

Från skola och vägledning uttrycker man svårigheter att få företag att medverka i tex arbetsmarknadsdagar, branschråd, UF.

Från företagets sida lyfter man svårigheten kring att kompetensförsörjningsfrågan ofta är isolerad till en avdelning, tex HR. Att det saknas interna rutiner för samverkan över tid samt att det är svårt att räkna till, då utbildningssystemet är komplext och många aktörer efterfrågar samverkan. Olika branscher har också olika möjligheter att ta emot på exempelvis praktik, och att det kan krocka med hur och när skolan har möjlighet att bevilja eleven praktik.

Just nu ser vi även utmaningar med att genomföra kompetensutvecklingsinsatser för anställda i de branscher där vi driver utvecklingsprojekt. Inom produktion kopplat till pandemin men också inom besöksnäringen då de få som är kvar behövs i produktivt arbete. Det kan dock vara ett normaltillstånd att produktionen inom industrin har svårt att kompetensutveckla sin personal om detta inte är inplanerat i skiftschemat.

1.3.2 Mål för kompetensförsörjningsarbetet

- Beskriv kortfattat vilka mål som har tagits fram för arbetet med kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Beskriv även hur ni arbetar med att följa upp målen.

I detta sammanhang, beskriv även kortfattat hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet integrerats i arbetet.

Ni erbjuds även att kortfattat redovisa hur arbetet har bidragit till Agenda 2030.

Kompetensförsörjningsarbetets övergripande mål fastställdes i RUS:en 2020. Utifrån RUS:en har Kompetensplan Västmanland arbetats fram under 2021 i nära samarbete med kompetensrådet vilken väntas bli beslutad av regionstyrelsen under början av 2022. Kompetensplanen väntas ge möjlighet till bättre mätbarhet och uppföljning av de olika utmaningarna inom kompetensförsörjningsarbetet. Under året har det alltså varit RUS:en som varit vägledande för det regionala kompetensförsörjningsarbetet med sina mål kopplade till de utmaningar som identifierats och prioriterats av länets aktörer. Det målområde som kompetensförsörjningsarbetet närmast kopplar an till kallas "Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt" och främst de tre delmålen:

- #17 Öka andelen elever som fullföljer sina studier med godkända resultat
- #18 Öka andelen företag och organisationer som upplever att de har lätt att hitta rätt kompetens vid rekrytering
- #19 Öka andelen sysselsatta

Uppföljning av måluppfyllelsen emot RUS:en förväntas ske årligen och under 2021 genomförde Region Västmanland en digital halvdag om nuläget i samband med årsdagen för beslutet av RUS:en.

RUS:en som måldokument har en stark anknytning och visar vilka delar av Agenda 2030 som starkast knyter an till de olika målen. Inom området Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt arbetar vi emot målen: 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 och 17 där det för kompetensförsörjningsarbetet kanske är främst målen 4, 5, 8, och 10 som är aktuella.

Under 2021 har det främsta arbetet med att ta fram mål för Kompetensförsörjningsarbetet handlat om framtagandet av Kompetensplan Västmanland. Förutom detta så följs projektsatsningarna av utvärdering och de mål som satts upp för respektive projekt. Det ger bra indikatorer på vad vi kan mäta och hur, samt var vi saknar indikatorer eller mätinstrument.

Målen i Kompetensplan Västmanland hamnar inom tre utvecklingsområden, Matcha och bygga kompetens (individperspektiv), Samverkan för framtidens arbetsmarknad (samverkan och struktur) och Strategisk kompetensförsörjning (arbetsgivarperspektiv). Kompetensplan Västmanland är ute på remiss och målen kan komma att ändras innan beslut.

Mål 1: Ökad kunskap om kompetens för framtidens arbetsmarknad

Mål 2: Goda kunskaper i yrkessvenska för utlandsfödda

Mål 3: Ökade möjligheter för inträde på arbetsmarknaden

Mål 4: Ökade möjligheter för omställning och karriärväxling

Mål 5: Ökad kännedom om länets kompetensbehov

Mål 6: Stärkt samverkan mellan utbildning och arbetsliv

Mål 7: Utbildningar som matchar länets kompetensbehov

Mål 8: Etablerad regional struktur för validering

Mål 9: Arbetsgivarna i länet har kunskap för att kompetensplanera sin verksamhet

Mål 10: Höjd kapacitet hos arbetsgivare att arbeta med kontinuerlig kompetensutveckling

Mål 11: Öka arbetsgivarnas rekryteringsmöjligheter genom breddad rekrytering

Mål 12: Stärkt kompetensförsörjning inom länets styrkeområden

-
- Har ni en politiskt fastställd strategi och/eller handlingsplan specifikt för kompetensförsörjning?

Ja ☐ Nej ☒

1.3.3 Insatser utifrån framtagna analyser och prognoser

- Beskriv kortfattat hur arbetet med analyser och prognoser har genomförts under året. Ange även vilka aktörer ni har samverkat med.

I detta sammanhang, beskriv även kortfattat hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet integrerats i arbetet.

Ni erbjuds även att kortfattat redovisa hur arbetet har bidragit till Agenda 2030.

Regionen för kontinuerlig dialog med länets aktörer gällande det regionala kompetensförsörjningsarbetet. Diskussioner och olika forum för nätverkande och utbyten ger flera möjligheter att identifiera utvecklingsområden där region Västmanland är en av flera drivande aktörer. Arbetsförmedlingen är en viktig part för att tillgodose prognoser men också andra aktörer såsom branschorganisationer, högskolan, Skolverket, Myndigheten för yrkeshögskolan. Region Västmanland bedriver även egna undersökningar och förstudier som ger ett brett kunskapsunderlag om behov och utveckling. Under 2021 har ett arbete med alla regioner SCB och SKR i Reglabs utvecklingsprojekt inför kommande trender och prognoser som regionerna får från SCB i under våren 2022. Lärprojektet har inneburit en löpande dialog mellan samtliga regioner samt inom varje region kring utveckling kopplat till SCB leverans under våren 2022. Samtidigt så behöver vi fortsätta utveckla våra olika organisationer att få en bättre bild av hur arbetsmarknadens behov ser ut nu och inom en kort framtid samtidigt som regionen kan vara en part som möjliggör plattformar för utbyten av nulägesbilder och prognoser på längre sikt. Inom våra projekt Besökskraft samt Ett kompetenslyft för Sverige så har kompetensanalyser av företagets behov samlats in och prioriteringar av utbildningar inom dessa projekt ger också underlag för dialog med utbildningsaktörer och studie- och yrkesvägledare. Ett exempel på detta var den workshop som genomfördes under oktober 2021 där representanter ifrån industrin, besöksnäringen och studie- och yrkesvägledare samlades för dialog om hur de bättre skulle kunna samverka. I Förstudie Industri har en analys av aktörer och behov för industrins utveckling gjorts som resulterade i fem utmaningsområden.

Under året har en översiktligt grundanalys av kompetensförsörjningsläget i länet tagits fram. Analysen beskriver exempelvis; branschstruktur, andel förvärvsarbetande efter bransch, förväntade pensionsavgångar, könsfördelning efter bransch, de största arbetsgivarna i länet, utbildning och kompetensförsörjning –förändring i utbildningsnivåer, sysselsättningsgrad, förväntad brist på arbetskraft, andel behöriga till gymnasiet, matchad förvärvsgrad med mera. Underlaget har kommunicerat med bland annat kompetensrådet samt med befintliga yrkesråd. En fördjupning inom vård- och omsorg har också gjort och underlaget har kommunicerat med regionens HR-funktion.

Utmaningarna i arbetet är att regionalt ha tillräckligt med analyskapacitet för att kunna producera egna analyser och prognoser. Det krävs samverkan med andra regioner och myndigheter samt extern finansiering för att få ihop vissa analyser och prognoser som efterfrågas. Region Västmanland har dock under slutet av 2021 utökat sin analyskapacitet genom att utöka staben med en analytiker.

1.3.4 Validering på regional nivå

- Beskriv kortfattat hur arbetet med validering har genomförts under året. Ange även vilka aktörer ni har samverkat med.

I detta sammanhang, beskriv även kortfattat hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet integrerats i arbetet.

Ni erbjuds även att kortfattat redovisa hur arbetet har bidragit till Agenda 2030.

Under året, där regionen tillsammans med aktörer i länet har arbetat fram Kompetensplan Västmanland (KPV), har validering identifierats och lyfts fram som en betydelsefull del i kompetensförsörjningsarbetet. Validering är ett viktigt verktyg för att synliggöra, bedöma och ge erkännande och värde åt kunskaper som människor har tillägnat sig i sammanhang utanför formell utbildning, men också som en viktig pusselbit i det livslånga lärandet. Ambitionen med KPV är att integrera validering i det regionala kompetensförsörjningsarbetet för att bidra till en bättre matchning på arbetsmarknaden. Ett mål i KPV är att få till en bra fungerande och kvalitetssäker regional struktur för validering som i sin tur bidrar till social- och ekonomisk hållbarhet genom att individer kan få tidigare erfarenheter erkända och att utbildningsinsatser kan anpassas och utbildningstid förkortas samt inför för yrkesväxling- och omställningssituationer. Ur ett arbetsgivarperspektiv är validering ett sätt för arbetsgivare att kartlägga och ta reda på de anställdas faktiska kompetens, för att på så vis bli mer träffsäker i sina kompetenshöjande åtgärder samt vid rekrytering, även detta perspektiv har lyfts fram i planen. Vidare finns förslag på prioriteringar kopplade till målet med att etablera regional struktur för validering som handlar om att verka för att validering blir en naturlig och kvalitetssäker process i det långsiktiga arbetet för länets utbildningsaktörer men även som en del i arbetsgivarnas strategiska kompetensförsörjningsarbete samt att i samverkan med länets aktörer ta fram en utvecklingsplan för utvecklingsarbetet med den regionala strukturen.

Regionen har under året deltagit i Myndighetens för yrkeshögskolans ESF-projekt, Valideringslyft. Projektet genomförs i bred samverkan mellan regioner, myndigheter och intresseorganisationer på lokal, regional och nationell nivå. Regionrepresentant/-er för Region Västmanland har deltagit vid de olika tematiska workshoparna samt utbildning i det, inom ramen för projektet framtagna analys- och kartläggningsverktyg med tillhörande kvalitetskriterier och indikatorer. Analysverktyget är ett självskattningsverktyg som syftar till att vara ett stöd för regionernas arbete med att utveckla en likvärdig struktur för validering. Genom verktyget har regionen synliggjort och identifierat utvecklingsområden, dessa ligger till grund för den påbörjade handlingsplanen med tänkta utvecklingsspår. Inom projektet har olika typer av samverkan skett, främst genom utbyte mellan regionerna men även med de deltagande myndigheterna, Skolverket, Tillväxverket, Arbetsförmedlingen samt organisationerna Sveriges kommuner och regioner (SKR), Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF), LO och Svenskt Näringsliv. Vid de tematiska workshoparna har även branschorganisationer och folkbildningen representerats. Inom östra Mellansverige finns redan ett etablerat samarbete och ett dialog/arbetsmöte har redan planerats in i början av nästa år där fokus kommer vara på erfarenhetsutbyte, möjliga samverkansområden och integrering av validering inom det regionala kompetensförsörjningsarbetet.

I pågående projektsatsningar inom besöksnäringen och industrin har branschvalidering lyft och förts fram i både tematräffar och dialoger för medverkande aktörer i samverkan med Utbildningsnämnden hotell och restaurang, UHR samt Svensk Industrivalidering.

Regionens roll i utvecklingsarbetet med att driva på och stötta länets aktörer i valideringsfrågan har under året fortsatt. Region Västmanland driver kontinuerligt frågan i de nätverk, forum och projektsatsningar där vi deltar. De arbetsgrupper som tidigare i initierats i länet har fortsatt sitt utvecklingsarbete även om viss verksamhet har fått stå tillbaka i och med pandemin. Exempelvis har Västerås stad arbetat med att ta fram och tydliggöra deras valideringsprocess både strategiskt och operativt. Valideringsprocessen är enhetsövergripande och där man enats kring en gemensam

definition, det har också tagits fram styrdokument och de har även hunnit testa processen bland annat inom kommunens restaurangenhet. I november deltog Region Västmanland tillsammans med Västerås stad i en nationell valideringskonferens för att visa på arbetet med validering ur ett regionalt- och lokalt perspektiv.

1.3.5 Regionalt yrkesvux inom kommunal vuxenutbildning

- Beskriv kortfattat hur arbetet med yrkesvux inom kommunal vuxenutbildning har genomförts under året. Ange även vilka aktörer ni har samverkat med.

I detta sammanhang, beskriv även kortfattat hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet integrerats i arbetet.

Ni erbjuds även att kortfattat redovisa hur arbetet har bidragit till Agenda 2030.

Vuxenutbildningarna har en viktig roll i kompetensförsörjningsarbetet och är en av flera viktiga aktörer att samverka med. Regionen arbetar vidare med att få till ett bra och strukturerat samarbete kopplat till yrkesvux, där branscher samverkande kommuner och arbetsförmedlingen också behöver vara aktiva delar. Här har yrkesråden en viktig funktion, idag har vi två funktionella yrkesråd i länet. Dessa hittar vi i två av de noder som länet delar in sig i, västra länsdelen och den norra länsdelen. Köping, Arboga och Kungsör har under flera år haft ett yrkesråd där även politiken finns representerad och Fagersta, Norberg och Skinnskatteberg har omstartat sitt yrkesråd under året som har gått. Här finns regionrepresentanter med och kan på så sätt följa utvecklingen i länsdelarna. Branschernas och Arbetsförmedlingens medverkan göra att viktiga frågor kan fångas och lösas direkt.

Vuxenutbildningens form och utveckling blir också lite av en förutsättning för att viktiga delar av Kompetensplan Västmanland ska förverkligas framåt. Under 2021 har vi använt de aktiva projekten för att försöka stärka kontakterna mellan branscher och utbildningsaktörer. Dock behöver vi fortsatt arbete för att inte ha en så uppdelad yrkesvuxenutbildning som vi har idag med tre starka noder utan det behöver finnas en infrastruktur som möjliggör att personer lättare kan pendla eller på annat sätt delta i utbildningar i en av de andra noderna.

1.3.6 Etablering av lärcentrum

- Beskriv kortfattat hur arbetet med etablering av lärcentrum har genomförts under året. Ange även vilka aktörer ni har samverkat med.

I detta sammanhang, beskriv även kortfattat hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet integrerats i arbetet.

Ni erbjuds även att kortfattat redovisa hur arbetet har bidragit till Agenda 2030

I länet finns flera olika typer av lärcentra representerat, det är inte en enhetlig bild utan verksamheter uppbyggda utifrån de behov som har uppstått i länsdelen. Några kommuner har satsat mer resurser på detta och några har inte haft samma behov eller möjlighet. Under 2022 är en kartläggning av detta planerad. Region Västmanland har haft dialog med kommunerna inför ansökan om statsbidrag för utvecklande av lärcentrum. Där framkom behovet av att göra en kartläggning och hitta vägar för samverkan och utveckling. Utöver det har även ett större behov av erfarenhetsutbyte mellan kommunerna i länet för att kunna dela goda exempel och samverka kring frågor som regional prägel fångats upp.

Lärcentra kan bli ett viktigt utvecklingsområde då mer undervisning sker på distans och många lärdomar har gjorts under pandemin. Samverkan mellan länets lärcentra kan komma att spela en roll i bland annat tentamen i yrkesutbildning, en verksamhet som är dyr att bedriva.

1.3.7 Insatser – kompetensförsörjning och kompetensutveckling

- Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Ange 5 – max 10 insatser och fyll i tabellen nedan.

Namn på insats och kort beskrivning	Mål <i>Ange vilket eller vilka mål, fastställda i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet respektive de territoriella samarbetsprogrammen (Interreg), som insatsen ska bidra till.</i> <i>Ni erbjuds att ange vilket eller vilka av de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030 som insatsen ska bidra till.</i>	Resultat i form av prestationer <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.</i> <i>Med prestationer avses antal och omfattning av genomförda aktiviteter. Till exempel antal deltagande organisationer eller antal framtagna kunskapsunderlag.</i>	Resultat i form av effekter på kort, medellång och lång sikt <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.</i> <i>Ange om resultatbeskrivningen baseras på en uppföljning, utvärdering eller egen bedömning. Ange även om det är faktiska eller förväntade resultat.</i> <i>Med effekter på kort sikt avses förändrad förmåga hos målgruppen. Till exempel ny/ökad kunskap.</i> <i>Med effekter på medellång sikt avses förändrat beteende hos målgrupper. Till exempel tillämpning av ny kunskap eller nya varor/tjänster.</i> <i>Om möjligt, beskriv även effekter på lång sikt. Med effekter på lång sikt avses effekter av förändrat beteende hos målgruppen eller på samhällsnivå. Till exempel ökad konkurrenskraft eller bättre hälsa.</i>
Ett kompetenslyft för Sverige, kompetensutvecklingsprojekt medfinansierat av Europeiska Socialfonden. Målgruppen är storbolag inom industrin.	Satsningen bidrar till målen "Ett välmående Västmanland" samt "Ett nyskapande och Tillväxtdrivet Västmanland", genom höjd kompetens av anställda, ökad samverkan samt ökad förmåga att arbeta med strategisk kompetensförsörjning. RUS mål #18 fler företag och organisationer hittar rätt kompetens (prioriterad).	Projektet förväntas höja kompetensen hos anställda kopplat till industrins omställning. Öka förmågan att arbeta med strategisk kompetensförsörjning samt ökad samverkan för att skapa långsiktighet i ovan. Under 2021 har över 1400 individer på 10 industribolag genomfört över 30 000 timmar i utbildning.	Då projektet fortfarande är i genomförandefas beskriv förväntade resultat och effekter. Anställda har höjt sin kompetens för att stärka sin ställning på arbetsmarknaden kopplat till industrins omställning. Detta bidrar också till att deltagande företag stärker sin konkurrenskraft. Företagen har fått ökad kunskap om verktyg för att stärka sitt arbete med strategisk kompetensförsörjning.
Nätverksträffar med	RUS #17 Öka andelen elever som	Samtal och dialog om	Bättre matchning mellan

kommunernas vuxenutbildningschefer	fullföljer sina studier med godkända resultat RUS #18 Fler företag och organisationer hittar rätt kompetens (prioriterad) RUS #19 Öka andelen sysselsatta	kommunernas verksamheter tillsammans med AF och region Västmanland leder till en större samsyn och gemensam grund för framtida satsningar en gemensam plattform med Kompetensplan Västmanland kommer kunna stärka detta, vilken genom en bred dialog under skapandet kommer förenkla implementeringen.	utbildning och arbetsmarknad samt strukturer för både individ och organisation.
#Vägled	RUS #17 öka andelen elever som fullföljer sina studier med godkända resultat RUS #18 Fler företag och organisationer hittar rätt kompetens (prioriterad) RUS #19 Öka andelen sysselsatta	Metodutveckling för vägledningsinsatser.	Bättre kompetensförsörjning till bristyrken i länet.
Besökskraft	RUS mål #18 fler företag och organisationer hittar rätt kompetens (prioriterad) RUS #19 Öka andelen sysselsatta	Ett kompetensutvecklingsprojekt för företag och anställda inom besöksnäringen. Exempel på aktiviteter som genomförts under året: -GAP-analys med fokus önskat läge, nuläge och kompetensbehov för att nå det önskade läget. -Kartläggning av de anställdas utbildningsbehov -Framtidsscenario -Omvärldsanalys -Kartläggning av befintliga utbildningar -Utbildning i medarbetarskap och ledarskap -Fyra kunskapshöjande event för att stärka företagets förmåga till strategisk kompetensförsörjning	Kortsiktig effekt på individnivå: En stärkt ställning på arbetsmarknaden för kvinnor och män som varslas eller permitteras inom besöksnäringen till följd av covid-19. Kortsiktig effekt på organisationsnivå: En stärkt förmåga till strategisk kompetensförsörjning hos företagsledare och chefer inom besöksnäringen så att branschen bättre kan kompetensutveckla befintlig personal och ta emot ny arbetskraft Kortsiktig effekt på strukturnivå: En stärkt samverkan mellan besöksnäringen och de system som stöttar individens kompetensutveckling och livslånga lärande. Långsiktig effekt: En hållbar besöksnäring som bidrar till individens kompetensutveckling och livslånga lärande för att klara framtida konjunktursvängningar och förändrade kompetensbehov inom branschen.

Förstudie Industri	RUS mål #18 fler företag och organisationer hittar rätt kompetens (prioriterad) samt RUS #19 Öka andelen sysselsatta	Förstudien har bidragit med en fördjupad kartläggning och kunskapsunderlag av industrins kompetensförsörjning i länet, vilka aktörer som gör vad sam hur samverkan kan ge bättre resultat. Ha genererat fem olika projektidéer.	Effekter på kort och lång sikt utifrån framkomna projektidéer: Effekt på kort sikt: Att fler får en stabil ställning på arbetsmarknaden. Att män och kvinnor i industrin bibehåller en stabil ställning. Bättre bild av industrins samlade behov i länet. Bättre matchning av kurser och utbildningar. Etablerad samverkan. Att fler får en stabil ställning på arbetsmarknaden. Ökad jämställdhet och mångfald på mindre företag. Ökad kunskap och kapacitet för breddad rekrytering hos företagen. Långsiktig effekt: Bidra till att främja det livslånga lärandet. Främja ett hållbart arbetsliv som gör att fler kan och vill arbeta längre. Bidra till att säkra kompetensförsörjning till och konkurrenskraft för industrin.
#vägarframåt	Målområde: Ett välmående Västmanland #5 Öka andelen som anger att deras hälsa är bra eller mycket bra (prioriterat) Målområde: Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt #18 Fler företag och organisationer hittar rätt kompetens (prioriterat) #17 Öka andelen elever som fullföljer sina studier #19 Öka andelen sysselsatta Målområde: Ett välmående	Vägar framåt ämnar bidra till en ökad självupplevd hälsa samt en progression av utbildningsresultat för målgruppen inom projektet. Under året har över 90 deltagare deltagit i våra insatser. Vägar framåt förväntas även förebygga och främja att fler faller utanför utbildningssystemet samt drabbas av ohälsa. Vi bidrar även till ökade kunskaper hos kommun likväl som region om vår målgrupp. Det har vi bland annat gjort genom dialogmöten inom region och kommun men även mellan regionen och kommunerna Vi har upphandlat och startat upp en utredning kopplat till	Effekter främst på lång sikt: Öka utbildningsnivå och hälsa bland unga i Västmanland

		hälsa och skolframgång samt arrangerat event med information samt goda lokala exempel på framgångsrikt arbete kopplat till målgruppen som 200 personer anmält sig till från olika professioner.	
--	--	--	--

1.3.8 Tidigare insatser inom ramen för arbetet med kompetensförsörjning och kompetensutveckling som har gett resultat under året

- Om möjligt – ge exempel på insatser som genomförts tidigare år men som gett resultat under 2021.
Ange 5 – max 10 insatser och fyll i tabellen nedan.

Namn på insats och kort beskrivning	Vilka resultat har uppnåtts? Ange om resultatbeskrivningen baseras på en uppföljning, utvärdering eller egen bedömning.
Förstärkning kompetensinsatser integration	Ökad samverkan med enheten för folkhälsa, Länsstyrelsen och länets aktörer för integration. Detta arbete fortsatte under 2021, där vi deltog i flera aktiviteter kopplat till tidigare projektinsats.
#jagmed (genomförandet) och Vagar Framåt (mobiliseringen)	Två skolutvecklingsprojekt som har gett ett långsiktigt regionalt perspektiv för gemensamma frågor, som KAA, statistik, analys och nyanländas lärande.
Framtagande av Kompetensplan Västmanland	Genom samverkan med länets aktörer har en plan för en hållbar och inkluderande kompetensförsörjning i länet arbetats fram. I planen har länets arbete med kompetensförsörjning och kompetensutveckling tydliggjorts och konkretiserats genom tre utvecklingsområden, mål och prioriteringar som vi tillsammans behöver kraftsamla och samverka kring. Efter beslut under 2022 kommer planen vara vägledande för det fortsatta långsiktiga regionala kompetensförsörjningsarbetet.
Smart kompetens	Ett tidigare gemenast ÖMS ESF-projekt som handlade om kompetensutveckling av befintlig personal inom små- och medelstora företag inom industrin och som har legat till grund för både ESF-projektet, Ett kompetenslyft för Sverige samt till ESF-förstudien Förstudie Industri.

1.4 Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet

1.4.1 Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande

- Ange vilka prioriteringar inom det strategiska området innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande som ni har arbetat med under året.

Omställning genom starka regionala innovationssystem och smart specialisering: Ja ☒ Nej ☐

En konkurrenskraftig, cirkulär och biobaserad samt klimat- och miljömässigt

hållbar ekonomi: Ja ☒ Nej ☐

Tillvarata digitaliseringens möjligheter: Ja ☒ Nej ☐

Ett gott näringslivsklimat med goda ramvillkor och väl fungerande kapitalförsörjning: Ja ☒ Nej ☐
Internationalisering, investeringsfrämjande och ökad export: Ja ☒ Nej ☐

- Beskriv kortfattat hur arbetet med innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.

I detta sammanhang, beskriv även kortfattat hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet integrerats i arbetet.

Ni erbjuds även att kortfattat redovisa hur arbetet har bidragit till Agenda 2030.

Under 2021 har Region Västmanland arbetat fram Affärsplan Västmanland 2030, en regional plan för näringslivsutveckling, tillväxt och smart specialisering år 2021 till 2030. Affärsplanen är en konkretisering av RUS kring näringslivets utveckling och hanterar samtliga områden innovation, förnyelse, entreprenörskap och företagande. Affärsplanen kommer att bli det underlag som tillsammans med RUS prioriterar och stöttar arbetet inom dessa områden under kommande år. Affärsplanen beslutas av Regionstyrelsen i början av 2022.

Bärande i arbetet med affärsplanen är att med hjälp av länets näringslivsfrämjande aktörer specificera och genomföra insatser inom de tre hållbarhetsperspektiven. Hållbarhet i affärsplanen stärks också upp genom särskilda möten, som tillsammans med innovations- och näringslivsfrämjande aktörer sprider lärande om ökad hållbarhet i näringslivet. Ett exempel som tagits upp är verktyg för hållbarhet i företagsrådgivning. Det har i arbetet varit en utmaning att det inte finns en gemensam uppfattning/definition gällande begreppet ekonomisk hållbarhet. Arbetet med hållbarhetsintegreringen kopplar an till regeringsuppdraget som Tillväxtverket fått – Vägar till hållbar regional utveckling (läs mer under kapitel 4).

De mycket snabba covid-19 anpassningar för aktörer och näringsliv som präglade 2020 har i år övergått till insatser med längre tidshorisont. Uppdateringar på hemsidan kring läget i länets näringsliv och flera gånger per år även muntligen till politik och aktörer har fortsatt under året. Ett forum för Läget i länet har fortsatt att genomföras under året. Företagsjouren har övergått till Almi Mälardalen för att kunna hantera företag med olika behov av både råd och finansiering, även på längre sikt. Almi fick också under 2021 extra ägaranslag för ytterligare resurser i och med bryggglänet (särskilt lån kopplat till corona-drabbade företag), frågor om annan finansiering samt anståndshantering med mera.

Fleråriga projekt inom EU-react fonden har mobiliserats och medfinansierats som ska stödja företag till omställning i spåren av coronakrisen, där hållbarhet är stor del av utlysningarna och projekten som beviljats (se exempel i nedan tabell).

Under året har beslut fattats om att avveckla Västerås Science Park där Region Västmanland är en av delägarna. Bakgrunden till beslut om avveckling är att flera aktörer tillkommit i det regionala innovationsstödsystemet – aktörer med starka band till Mälardalens högskola med närhet till forskning och akademi, och med samarbeten med företag. Inför att Mälardalens högskola övergår till att bli universitet pågår också en gemensam översyn i Västmanlands- och Sörmlands län i syfte att skapa ett mer sammanhållet och effektivt innovationsstödsystem i båda län som verksamheten bedrivs i. Istället för en splittrad bild med flera aktörer med snarlik och överlappande verksamhet i de två länen är målsättningen att skapa Sveriges vassaste innovationsstödsystem.

Den aktör som tagit över Västerås Science Parks verksamhet riktat till små och medelstora företag med stor tillväxtpotential är Create Business Incubator. Effekten bedöms bli positiv då tydligheten i rollfördelning kan öka och en fokusering på gemensam aktör i de båda länen kan minska sårbarhet

och projektberoende. Genomlysning av innovations-stödsystemet har också flera förslag på förändringar. Ett fortsatt arbete med förändringar kommer att ske under kommande år.

Samspelet mellan Almi Invest Östra Mellansverige och Region Västmanland och andra relevanta aktörer i länet har fortsatt att utvecklas under året för riskvillig kapitalförsörjning. Det bedöms finnas potential att öka inflödet av företag och antal investeringar i länet. Det är en av de förväntade effekterna av de förändringar som görs med anledning av översynen av innovationsstödsystemet.

Mälardalens högskolas utveckling till att 2022 bli Mälardalens Universitet är en stor framgång för den regionala utvecklingen; för framtidssäkring av viktig kompetensförsörjning, utveckling som en kunskapsintensiv region, för attraktivitet och etableringsarbete och inte minst som kunskaps och forsknings- och innovationsmotor i länet. Att högskolan blir universitet leder också till bildandet av Mälardalens universitets holdingbolag som kommer få en viktig roll i det regionala innovationsfrämjande arbetet framåt genom bland annat de starka centrumbildningarna som finns inom akademien. För att på bästa sätt kunna samverka och strategiskt bygga en långsiktigt effektiv och hållbar verksamhet och design på det innovations och näringslivsfrämjande systemet har Region Västmanland tillsammans med Region Sörmland under hösten genomföra en översyn över det regionala främjarsystemet för kunskapsintensiva startups och scaleups där Mälardalens högskolan ingått i styrgruppen.

Under året har Region Västmanland verkat för ökad samverkan med AI Innovation of Sweden (AI Sweden) och tittat på möjligheten till etableringen av en AI nod i Mälardalen knutet till Mälardalens högskola. AI är ett område där det finns flera forskningsprojekt på Mälardalens högskola och högskolan har redan samverkan med AI Sweden. För det västmanländska näringslivet, med sin tunga förankring i industri, energi och automation är det affärskritiskt att AI-kompetensen och stödet vid utveckling och implementering stärks och Regionen har därför beslutat att stötta etablerandet av en AI-Nod vid Mälardalens högskola. AI-Noden kommer att samorganiseras tillsammans med Örebro Universitet som redan är en AI-Nod. Genom detta knyts fortsatt starka och operationella band mellan de två lärosätena. Det goda samarbetet kring smart specialisering inom ÖMS har varit betydelsefullt för möjligheten att utveckla verksamheten på detta sätt.

Ett gemensamt upplägg för nyföretagarstöd har beslutats sedan tidigare. Under våren 2021 anslöt den tionde och sista kommunen i länet, Surahammar, till denna modell. Stödet är territoriellt tillgängligt i hela Västmanland för personer som funderar på att starta eller har startat företag. Modellen bygger på en personlig rådgivning som ges lokalt i respektive kommun av Nyföretagarcentrum, och ett nära samarbete med Almi Företagspartner, med flera aktörer. Beslut fattades i samtliga kommuner om att gå in i den nya modellen under en treårsperiod. Den tionde och sista kommunen, Surahammar, gick med under våren 2021. Det är ännu för tidigt att bedöma effekterna av det förändrade arbetssättet i länet. Ansvariga personer på Nyföretagarcentrum och Almi har bytts under perioden och former för samarbetet kopplat till respektive kommun håller på att utvecklas. Det finns en positiv syn från samtliga kommuner att fortsätta på den inslagna vägen.

På motsvarande sätt som kring nyföretagande har nu ett arbete påbörjats i länets näringslivs-chefsnätverk i syfte att utveckla företagsklimatet och även kring investeringsfrämjande/etablering.

Region Västmanland har fortsatt arbeta med verksamt.se som ses som företagarnas samlingsplats för information och stöd i att driva företag. Under våren infördes den nya nationella matchningstjänsten och regionen har stöttat länets aktörer med att komma igång med den. De offentliga och näringslivsfrämjande aktörerna finns med i den nya tjänsten och flera av dem lägger även aktivt in information om event, utbildning och finansiering.

Under året har dialogen intensifierats med Ignite Sweden som matchar storbolag och startups för att påskynda innovationsprocesser och även deras affärsområde Ignite Public som matchar offentlig

.....

verksamhet med svenska startups. Region Västmanland stod värd för och samarrangerade Ignite Sweden Days (Ignites årskonferens) i slutet av november och har också initierat en dialog med Region Örebro Län och Region Uppsala om att genomföra piloter med Ignite public under 2022. Flera regionala innovationssystemaktörer kommer också genom samarbete med bland annat Ignite och Vinnova att vara närvarande under Sweden Innovation Days (SID) i Dubai i januari 2022 där också regionala företag kommer att involveras i arbetet.

Dialog har skett kontinuerligt med det två Europeiska digitala innovationshubbarna konsortierna (EDIH) som finns representerade i Region Västmanland. Båda har stark koppling till det regionala styrkeområdesarbetet och är områden där Sverige har internationell excellens. Region Västmanland har också aktivt deltagit i och följt det nationella arbetet med EDIH.

Region Västmanlands arbete med besöksnäringen tar avstamp i länets regionala utvecklingsstrategi. Den regionala turismorganisationen inom Region Västmanland strävar efter att Västmanlands besöksnäring ska vara ett föredöme för andra regioner gällande hållbarhet, innovativa lösningar och framgångsrikt företagande, och stöttar besöksnäringen genom bland annat:

- Insatser för fler och mer hållbara verksamheter på destinations- och verksamhetsnivå, till exempel rådgivning enligt Swedish Welcome-metoden och inom beteendeekonomi.
- Insatser för fler och mer professionella verksamheter på verksamhetsnivå, till exempel rådgivning inom produktutveckling och försäljning.
- Insatser för effektiv digital kommunikation på destinations- och verksamhetsnivå, till exempel rådgivning i digital kommunikation och länsövergripande digital kommunikation.
- Förutsättningsskapande insatser på destinations- och verksamhetsnivå, till exempel strategisk rådgivning och verka för att besöksnäringens perspektiv tas tillvara i översikts- och utvecklingsplaner.

En genomgående utmaning under året har varit att förutsättningarna att genomföra insatser kraftigt begränsats pga. rådande restriktioner. Under året har flera extraordinära insatser genomförts pga. den pågående pandemin:

- Kampanjer för att locka besökare till Västmanland län i samarbete med Västerås turismorganisation "Visit Västerås" och övriga turismorganisationer i länet samt i samarbete med den nationella kommunikationsbolaget "Visit Sweden".
- Flera nya regionala företagsstöd med 1:1-medel har tagits fram specifikt riktat mot besöksnäringen.
- Kompetens- och företagsutvecklande insatser, t ex "Paketera mera" samt "Think tank" och trendanalys för mötesindustrin.
- *Beskriv kortfattat hur arbetet med innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande har bidragit till att möta samhällsutmaningarna och ta till vara möjligheterna med demografiska förändringar, globalisering, miljöproblem och klimatförändringar, socioekonomi och sammanhållning samt teknisk utveckling.*

Ovan nämnda Affärsplan Västmanland 2030 belyser flera utmaningar i linje med RUS, bland annat insatser för att minska näringslivets miljö- och klimatpåverkan, digital omställning, stödja utrikesföddas etablering på arbetsmarknaden, tillvarata mångfald i hela länet, företagens arbetsmiljö och hälsosamt arbetsliv samt minskad sysselsättning.

Region Västmanland, tillsammans med olika innovations- och företagsfrämjande aktörer, utvecklar kunskapen om och stödet till företag i länet för en digital omställning och mognad. Detta arbete sker bland annat genom våra egna företagsstöd, aktörers rådgivning kring digitalisering och genom att mobilisera för större digitaliseringssatsningar inom t ex AI.

Länets styrkeområden – automation, energi, järnväg samt välfärd och hälsa - där innovation och förnyelse är viktiga delar och på olika sätt bidrar till att lösa samhällsutmaningar. Region Västmanland jobbar med att utveckla styrkeområdena men också för nya sätt att samarbeta mellan områdena, med andra aktörer och inom Östra Mellansverige (ÖMS) För den nya programperioden för europeiska regionala strukturfonden 2021–2027 har de fem ÖMS-länen enats om fyra utmaningsområden som kommer genomsyra smart specialisering, Dessa fyra områden är: Morgondagens energilösningar, Smart Industri, Hållbar livsmedelsförsörjning och Life Science – välfärd och hälsa.

Några framsteg i arbetet med att möta samhällsutmaningar under året:

- Etablering av "Electrification Hub". En klustersatsning och samverkansprojekt mellan Mälardalens högskola och andra lärosäten, näringsliv, Region Västmanland och Västerås stad. Syftet med Electrification Hub är att driva på utvecklingen inom elektromobilitet i Sverige, och på så vis vara en del i den accelererande omställningen för att nå det nationella målet om kraftigt minskade utsläpp från tunga transporter.
- Kopplat till energi och miljö har länets inkubator också en särskild digital inkubator för start-ups inom energiområdet.
- Demografiska förändringar ger nya sjukvårdsbehov. Inom länet har det drivits flera olika initiativ inom välfärd, hälsa och teknik. Under året har en översyn över tidigare och pågående insatser gjorts och hur arbetet kan bedrivas mer sammanhängande för att bättre motsvara sjukvårdens behov. Resultatet tas vidare under nästa år.
- Den tekniska utvecklingen förutsätter teknisk kompetens. I Västerås finns en verksamhet för att inspirera och utbilda barn och unga inom teknik. Hur ett samarbete kring verksamheten kan se ut så att fler kommuner i länet kan ta del av den har analyserats och resultaten jobbas vidare med under 2022.
- Region Västmanland blev innan sommaren kontaktade av Tillväxtverket och Triple-I samarbetet med erbjudande om att Regionen kunde bli pilotregion i nationell strategisk dialog tillsammans med regionens styrkeområden (Energi och Automation/Smart Industri). Dessa båda områden möter samhällsutmaningar både i Sverige och globalt, som kopplar upp Svensk industri i de globala värdekedjorna och som är prioriterade exportmarknader för Sverige och regionen. Under hösten har samverkan mellan regionens klustermiljöer verksamma inom de båda områdena och nationella myndigheterna Vinnova, Tillväxtverket, Svenska Institutet, Energimyndigheten och den nationella aktören Business Sweden stärkts och flera pilotsatsningar testas just nu och planeras för 2022. Arbetet är en del av det nya regeringsuppdraget om starkare samverkan mellan nationella myndigheter och regionala aktörer för att uppnå innovationsnära export och internationalisering. Arbetet leds av Vinnova.
- Under året har det beslutats att etableras en Agro (livsmedels)-nod i Västmanland likt de som finns i de övriga ÖMS-regionerna. Agro Västmanland kommer att ingå i ett ÖMS-gemensamt nätverk som koordineras och leds från Östergötland och Agro Öst. Länsstyrelsen är samordnande för arbetet och Region Västmanland deltar i styrgruppen, kopplar in arbetet mot de fyra utmaningsområdena som är

gemensamma för ÖMS Smart Specialisering samt medfinansierar etablerandet av noden. Arbetet är en del i den nya livsmedelsstrategi som skrivs fram för länet.

- *Beskriv kortfattat hur olika territoriella perspektiv har beaktats i arbetet med innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande. Med territoriella perspektiv avses hur insatser och prioriteringar tar hänsyn till varierande förutsättningar mellan till exempel landsbygder och städer av olika storlek och karaktär, men också olika funktionella samband över kommun-, läns-, och landsgränser.*

En del av arbetet utifrån det territoriella perspektivet handlar om att säkerställa att insatser Region Västmanland finansierar når ut i kommunerna, även de landsbygdstata. Detta finns med i finansieringsbeslut och följs upp i lägesrapporter. Hur detta kan göras tas också upp i de näringslivschefsträffar och andra aktörmöten som Region Västmanland sammankallar.

En annan del av arbetet handlar om att anpassa och växla upp goda insatser från någon kommun till fler kommuner i länet. Här finns till exempel satsningen på ett nyföretagar-centrum med lokal närvaro i alla länets kommuner (se punkt ovan), och en förstudie om hur en verksamhet inom Västerås stad med syfte att stimulera teknikintresse hos barn och unga kan samarbeta med och nå ut i fler kommuner i Västmanland, liksom att sprida metoder för entreprenörskap i skolan till fler kommuner. En tredje del handlar om riktade insatser utifrån de specifika behoven som landsbygdskommuner har, till exempel att stärka e-handeln på mindre orter eller lokalekonomiska analyser på landsbygdsorter med invånarinvolvering.

Land och stad perspektivet har på ett övergripande plan även funnits med under framtagandet av ovan nämnda Affärsplan Västmanland. Näringslivsrepresentanter från alla kommuner, liksom många olika aktörer, har involverats i processen och bjudits in att lämna remissvar för att planen ska bli relevant för näringslivet i hela länet.

Samverkan över länsgränserna är stark i det näringslivs och innovationsfrämjande arbetet som Region Västmanland bedriver. Inom NUTS-II området Östra Mellansverige har det under flera år utvecklats en stark samverkan mellan de fem länen. Till den kommande programperioden för europeiska regionala strukturfonden 2021–2027 har det skrivits fram ett programförslag som bottenar i gemensamma samhällutmaningar för de fem länen – Morgondagens energilösningar, Smart industri, Hållbar livsmedelsförsörjning och Life-science hälsa och e-hälsa. Programmeringsarbetet har också legat till grund för strategisk utveckling och gemensamma prioriteringsgrunder för det fortsatta arbete med att utveckla S3/smart specialisering gemensamt.

Regional exportsamverkan har under året fortsatt att finansieras och utvecklas tillsammans med regionala exportfrämjande aktörer. Sedan tre år tillbaka bedrivs RES i samverkan med Region Örebro län då de båda länen delar Almibolag och Handelskammare. Under året har Region Västmanland erbjudits plats i den nationella styrgruppen för RES hos Tillväxtverket, aktivt deltagit i strategisk dialog med bland annat Business Sweden. RES har också sökt och beviljats REACT-projektmedel för fortsatt utveckling och stöd till exportföretag i spåren av covid-pandemin.

Automation Region har under året jobbat nära Vinnova i ett uppdrag från UD för att utveckla modell och metoder för talangattraktion och etableringsfrämjande. Arbetet har fokuserat på Silicon Valley och Västerås och inkluderar samverkanspartner Vinnova, SynerLeap, Nordic Innovation House, Västerås stad och Mälardalens högskola.

- *Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan*

redovisas. Ange 5 – max 10 insatser och fyll i tabellen nedan.

Namn på insats och kort beskrivning	Mål <i>Ange vilket eller vilka mål, fastställda i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet respektive de territoriella samarbetsprogrammen (Interreg), som insatsen ska bidra till.</i> <i>Ni erbjuds att ange vilket eller vilka av de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030 som insatsen ska bidra till.</i>	Resultat i form av prestationer <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.</i> <i>Med prestationer avses antal och omfattning av genomförda aktiviteter. Till exempel antal deltagande organisationer eller antal framtagna kunskapsunderlag.</i>	Resultat i form av effekter på kort, medellång och lång sikt <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.</i> <i>Ange om resultatbeskrivningen baseras på en uppföljning, utvärdering eller egen bedömning. Ange även om det är faktiska eller förväntade resultat.</i> <i>Med effekter på kort sikt avses förändrad förmåga hos målgruppen. Till exempel ny/ökad kunskap.</i> <i>Med effekter på medellång sikt avses förändrat beteende hos målgrupper. Till exempel tillämpning av ny kunskap eller nya varor/tjänster.</i> <i>Om möjligt, beskriv även effekter på lång sikt. Med effekter på lång sikt avses effekter av förändrat beteende hos målgruppen eller på samhällsnivå. Till exempel ökad konkurrenskraft eller bättre hälsa.</i>
Tematisk utveckling hållbar besöksnäring (TUHB) 2020-2021	RUS 2030: 4.2 Ett tillgängligt Västmanland Mål#7 Öka kollektivtrafikens marknadsandel Mål#10 Öka tillgängligheten till natur- och kulturmiljöer 4.2 Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt Mål#14 Öka den regionala ekonomiska förnyelseförmågan Mål#15 Öka antalet exporterande företag Mål#19 Öka andelen sysselsatta Mål#20 God ekonomisk utveckling	Exempel på aktiviteter: * Rådgivning för produktutveckling och ökad försäljning mot Den globala resenären. * Rådgivning för bättre gästupplevelse och ökad hållbarhet genom den nationella metoden Swedish Welcome. * Rådgivning för effektivare arbete med digitala kanaler. * Workshopar och rådgivning för beteendesmarta lösningar för ökad hållbarhet och försäljning. * Visningsresor för affärspartners och media.	Förväntade resultat är bland annat en hållbar utveckling av de verksamheter som deltar i den regionala turismorganisationens utvecklingsprocess samt att länets besöksnäring är ett föredöme gällande hållbarhet, innovativa lösningar och framgångsrikt företagande.
Omställning 2020-2022	Det övergripande målet är att deltagande turistföretag ska kunna ställa om, återhämta sig	Exempel på aktiviteter: * Utveckling av leder och kommunikation för specifika	Ex på kort sikt: * Att förutsättningarna för en hållbar utveckling av

	snabbare och skapa nytta för fler verksamheter. För att uppnå detta har projektet följande projektmål: * Att deltagande företag har ställt om sina verksamheter så att de på ett hållbart sätt står bättre rustade för denna och liknande kriser i framtiden. * Att förutsättningarna för ökad lönsamhet hos turistföretagen har förbättrats när coronapandemins påverkan avtar. * Att de främjande organisationerna har förbättrat sin förmåga att kommunicera mot aktuella målgrupper samt att mäta och utvärdera resultaten av den samlade kommunikationen. * Att en samverkansmodell har tagits fram för ökad konkurrenskraft med naturreservat som utgångspunkt.	målgrupper. * Lansering av friluftsguide och webbplatsen trailsofvestmanland.se. * Utveckling av Outdoor-centrum för specifika målgrupper. Innefattar bland annat framtagande av professionella bilder samt produktutveckling. * Påbörjat arbete för att profilera mikrodestinationen Svartådalen som ett område för återhämtning och hälsofrämjande aktiviteter. Innefattar bland annat samverkan med Region Västmanlands innovationsteam och Folkhälsa för utveckling av produkter som lämpar sig för återhämtning och hälsa. * Påbörjat arbete för framtagande av en modell för hur man med naturreservat som utgångspunkt kan öka den lokala nyttan och skapa ett mervärde för de som besöker området. Detta sker i samverkan med Länsstyrelsen.	länets besöksnäring mot nya marknader har förbättrats. Att destinationen har ökat konkurrenskraften och attraktiviteten mot nya marknader. * Att förutsättningarna för en hållbar användning av naturresurser har förbättrats. * Att deltagande främjande organisationer har ökat sin förmåga att stödja näringen utifrån en ökad förståelse för dess behov och förutsättningar samt genom utökad och mer strukturerad samverkan. Ex på lång sikt: Projektet förväntas bidra till den regionala turistorganisationen Västmanland Turisms vision: "Västmanlands besöksnäring är ett föredöme för andra regioner gällande hållbarhet, innovativa lösningar och framgångsrikt företagande" uppnås till 2025.
East Central Sweden–The Innovative Smart Region (ECS3) – Smart Specialisering ÖMS (medfinansierat ERUF projekt) Östra Mellansverige har identifierat fyra s.k. utmaningsområden där regionen har samlad kompetens att adressera utvecklingsriktningar i näringslivet. De fyra områdena är: Hållbar livsmedelsförsörjning, Life science med välfärd och hälsa, Morgondagens energilösningar och Smart industri.	Det övergripande målet är att genom ett interregionalt samarbete (nationellt och internationellt) öka tillgängligheten till ÖMS-gemensamma innovationskapaciteten och effektiviteten i systemet. ECS3 syftar till att arbeta med långsiktig strukturomvandling i form av utveckling av innovationssystemet kring de gemensamma utmaningsområdena för ett mer sammanhållet, stärkt och interdisciplinärt innovationssystem inom och mellan länen. I genomförandet arbetas också med ett antal olika operativa insatser och samverkansinsatser.	Pågående, exempel resultat kring Stärkt, sammanhållet och tillgängligt innovationssystem: -Koordinatorer för varje utmaningsområde ger ökad dialog och identifiering av möjliga korskopplingar inom och mellan områdena. -Aktörsträffarna inom Smart industri har gett fler relationer och ökad tillit. -Tydligheten och enigheten från RUA har gett fler gemensamma projekt, ökad förståelse för varandra och därmed ökad tillit. -Påverkad policy och modeller t ex Vinnova kring analysmodell för innovationssystemet "blomman" har lett till dialog med Vinnova om arbetet med innovationsekosystem.	Ökad tillgång till stöd för företag, ökad tillgång och utbyte med forskningsmiljöer och förutsättningar att skapa en hållbar struktur för kontinuerligt interregionalt samarbete kring smart specialisering m.a.p. de fyra utmaningsområdena i de fem regionernas verksamheter.
Lokalekonomiska analyser	RUS 2030:	Pågående, ex resultat hittills:	Ex på kort sikt:

Mindre orter i länet behöver förutsättningar att utvecklas som gör det attraktivt att leva och verka i dessa orter. Projektet vänder sig till landsbygdsorter i Västmanland med syfte att skapa förutsättningar för att stärka den kommersiella servicen, ortens identitet och attraktivitet med en metod som utgår från lokal förankring.	4.2 Ett tillgängligt Västmanland År 2030 har Västmanlands län levande landsbygder med tillgång till kommersiell service. 4.3 Ett nyskapande Västmanland Mål#16 Förbättrat företagsklimat Mål# 20 God ekonomisk utveckling	-5 av 10 landsbygdsorter och 75 deltagare har inspirerats till landsbygdsutveckling -3 av 5 landsbygder har påbörjade analyser av lokalekonomin och dess möjligheter.	-Invånare förstår de hållbara utvecklingsmöjligheter och utmaningar som finns i den lokala ekonomin samt stärkt samhörighet och gemensam målbild för respektive ort med huvudsakligt fokus på handel och kommersiell service. Ex på lång sikt: -Ökad attraktivitet med bättre sammanhållning, tillit och bättre tillgängligt utbud av service.
Electrification Hub (medfinansierat ERUF projekt) Syftar till att utveckla en samverkansplattform som samlar spetskompetens i gemensamma satsningar för att accelerera utvecklingen av lösningar inom elektrifiering, energi och elektromobilitet, främst tunga fordon. Dessa ska driva på klimatomställningen och hållbar tillväxt i Sverige och internationellt.	RUS 2030: 4.2 Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt Mål#14 Öka den regionala ekonomiska förnyelseförmågan Mål#15 Öka antalet exporterande företag Mål#19 Öka andelen sysselsatta Mål#20 God ekonomisk utveckling Globala målen, Agenda 2030 #4 Quality education #7 Affordable and clean energy #9 Industry, Innovation and Infrastructure #11 Sustainable. Cities and communities #13 Climate action	Pågående, resultat hittills: -Framtagna samverkansavtal och andra nödvändiga strukturer och modeller för att snabbt kunna starta nya samarbeten och utvecklingsprojekt. -Skapat en samlad bild av kapaciteten som finns inom existerande test- och verifieringsanläggningar. -genomfört positioneringsarbete. Ex på förväntade resultat: -Påbörjat minst tre konkreta FoU-projekt inom ramen för området Grid to e-driveline. - 40 företag har utvecklat samarbete med forskargrupper. - 30 SMF har deltagit i tester eller demonstrationer. - Utvecklat etableringsarbete och återinvesteringar i bolag. -Genomfört kompetensförsörjnings- och attraktionsarbete, utvecklat system för kompetensbehov och reskilling. - Positionerat ÖMS som ledande för elektrifieringsprojekt. - Policyframtagning regionalt, nationellt och inom EU.	Ex på kort sikt: Löpande utvärdering anlitas. -Etablerad nod med nationell och internationell attraktionskraft inom området elektrifiering, energi och mobilitet speciellt tunga fordon. - SMF har stärkt sin kompetens och förmåga att utveckla sin verksamhet inom området. -Ökat antalet gemensamma FoU- projekt och testanläggningar. -Etablerat öppna och utvecklade test- och demonstrationsmiljöer, för ökad samverkan Ex på lång sikt: - Utvecklat kompetensprogram på universitet + Yrkehögskolor. -Bidragit till uppfyllandet av klimatmålen. - Ökat antalet experter inflyttade i regionen. - Stärkt kompetensen, mångfalden och förmåga att driva utv inom området. -Ökade FoU-investeringar - Företag och akademien är aktiva tillsammans i sektorsprogram, t.ex. Shift2Rail, European Battery Alliance, Horisont

			Europa.
Hållbar omställning i ÖMS (medfinansierat EU-react projekt) Projektet ska stärka företags konkurrenskraft och regioners förutsättningar för hållbar tillväxt, grön och digital omställning samt främjandet av ett robust främjar-system som verktyg i företagens omstart och omställning. Samarbete mellan Energikontoren och Almi.	RUS 2030: Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt mål #14 Öka den regionala ekonomiska förnyelseförmågan. Projektet bidrar till både hållbarhet och digitalisering, som är genomgående aspekter i RUS.	Pågående, ex resultat hittills: -77 (mål: 900) behovsanalyser - 27 (350) fördjupade insatser -0 (50) energikartläggningar	Ex på kort sikt: - Deltagande företag har påbörjat ett omställningsarbete där grön och digital omställning är fundament i affärsmodellens uppbyggnad - Deltagande företag har bibehållen eller ökad lönsamhet under projektiden - Almi och Energikontoren har stärkt samverkan och etablerat fungerande samarbetsformer Ex på lång sikt: - Deltagande företag är bättre förberedda och medvetet engagerade i aktiviteter som bygger konkurrensfördelar och vidgat sina perspektiv att omfatta grön och digital omställning i detta arbete - Hållbar tillväxt, ökad sysselsättning och konkurrenskraftiga gröna och eller digitala företag. - Koldioxidneutralitet genom grön omställning som bidrar till hållbara tjänster, produkter och processer i ÖMS
Fast Lane 4 Industry (medfinansierat ERUF projekt) Poängen med projektet är att fler aktörer inom ÖMS länen går samman och erbjuder samlat erbjudande till företag inom industrin i behov av omställning och drabbade av corona pandemin. Aktörer ska arbeta gränsöverskridande och företag ska enkelt kunna få fördjupade erbjudanden från aktörer utanför den egna regionen. Detta ska leda till en omställning kopplat till industri 4.0. Parter som ingår från ÖMS är Alfred Nobel Science Park, Automation Region, MITC/ Mdh, Stuns, Sankt kors fastighets AB.	RUS 2030: 4.3 Ett nyskapande Västmanland: #14 Öka den regionala ekonomiska förnyelseförmågan #20 God ekonomisk utveckling	Pågående, ex resultat hittills: -Aktörerna träffar i större grad kund tillsammans, rör sig mot en ökad samverkan. -En framtagna sökbar databas över erbjudanden, Cluster Share, och ska användas av aktörer (ca 10 olika org just nu) för att snabbt hitta rätt hjälp till ett företag oavsett säte i ÖMS. (Möte med Tillväxtverket och Verksamhet för eventuella synergier.) -Ökad förståelse för varandras erbjudanden och arbetssätt liksom spridning av metoder/program mellan aktörer-	Ex på kort sikt: -Erbjudanden till företag från aktörer erbjuds samlat och regionöverskridande vilket möjliggör för företag att snabbt få tillgång till lämpligt stöd i ÖMS. -deltagande företag har fått stöd över regiongränser i sin omställning. -En effektivare samverkan, delade kompetenser och utrustning mellan aktörer. Ex på lång sikt: -Effektivare, snabbare och rätt stöd ger stärkt konkurrenskraft. - Ett mer sammanhållet och tillgängligt innovationssystem och högre grad av

			effektivisering
Future Automation Region Projektet ska utveckla ett nationellt och internationellt attraktivt innovationskluster inom Automation. Detta genom att knyta samman företag, myndigheter, forskning och utbildning i ett bransch-oberoende samverkan. Finansieras även av Vinnova Vinnväxt.	RUS 2030: 4.2 Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt Mål#14 Öka den regionala ekonomiska förnyelseförmågan Mål#15 Öka antalet exporterande företag Mål#19 Öka andelen sysselsatta Mål#20 God ekonomisk utveckling Agenda 2030: Mål #4: God utbildning Mål #9: Hållbar industri, innovationer & infrastruktur Mål #3: God hälsa & välbefinnande Mål #5: Jämställdhet Mål #12: Hållbar konsumtion och produktion	Pågående, ex resultat hittills: 6 (10) nya produkter eller tjänster Inkl. implementering av IP-strategi 18 (40) nya internationella samarbeten 13 (av 20) nya foi-projekt 2 forskarskolor är utvecklade Detta bidrar till ökad samverkan, nya kontakter, inspiration och kompetensutveckling.	Ex på kort sikt: - Ökad förmåga hos automationsindustrin att använda digitaliseringens möjligheter. - Etablerat en internationell innovationsplattform inom automation - Överfört automationsprinciper/teknologier till företag inom traditionella branscher - SME har tillgång till demomiljöer, akademins & stora bolagens forskningsresurser - Stärkt innovationssystem Ex på lång sikt - Förnyelse och tillväxt inom bland annat energi, infrastruktur, transporter, hälsa och välfärd. - En internationell konkurrenskraftig innovationsplattform

1.4.2 Tidigare insatser inom ramen för arbetet innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande som har gett resultat under året

- Om möjligt – ge exempel på insatser som genomförts tidigare år men som gett resultat under 2021.
Ange 5 – max 10 insatser och fyll i tabellen nedan.

Namn på insats och kort beskrivning	Vilka resultat har uppnåtts? Ange om resultatbeskrivningen baseras på en uppföljning, utvärdering eller egen bedömning.
Tematisk utveckling av cykel och vandring 2020 Syftet var att utveckla hållbara leder med tillhörande utbud av produkter och service samt att etablera en länsövergripande organisering för utveckling, förvaltning och försäljning av cykel- och vandringsprodukter.	Insatsen har lett till att en regional organisering med tydliga ansvarsområden och gemensamma målsättningar etablerats. Insatsen har även lett till att en regional plattform för samlad kommunikation mot målgruppen den globala resenären. Fortsatt arbete finansieras genom efterföljande projekt.
Växtzon2 Projektet byggde vidare på projektet Växtzon 1 som genomfördes under 2015–2018. Växtzon 2 syftade till att bygga en gemensam plattform för innovations- och företagsstöd samt samhandling i Östra Mellansverige. Projektets övergripande mål var att uppnå hållbar tillväxt i innovativa företag (scale-ups) i ÖMS genom ett förbättrat nyttjande av regionens styrkeområden, universitet och högskolor, innovativa miljöer och världsledande storföretag. Projektet arbetade mot följande två projektmål: 1) Accelererad hållbar tillväxt för innovativa företag. 2) Hållbar storregional plattform för tillväxt som integrerar	Enligt lärande utvärdering har projektet: - delvis bidragit till omsättningsökning i företag. - fler företag har utvecklat kompetens kring hållbarhet, bl a antagit styrnings- eller strategidokument för hållbarhet. - parterna stärkt sin kapacitet att arbeta för hållbar tillväxt i innovativa företag i ÖMS. - utvecklat en operativ och strategisk plattform för innovationsfrämjande arbete riktat mot framför allt scale up-företag i ÖMS. - fördjupat arbete i delar av plattformen tas vidare i EU react projekt. - samtidigt visar utvärdering på att det systematiska samarbetet

kommunala, regionala och nationella agendor för att kostnadseffektivt lösa samhällsutmaningarna.	mellan scaleups och storföretag respektive akademi inte nått avsedda resultat. Samhällsutmaningar och koppling till styrkeområden har inte heller varit särskilt framträdande.
Verktyg för innovationsfinansiering Digitala verktyg har utvecklats till en översikt över länets och flera nationella aktörers tillgängliga innovationsfinansiering. Denna har nu gjorts tillgänglig på webben och verksamt. Skapats i samarbete mellan Almi, FOU rådet och Region Västmanland. Se länk här.	Uppföljning: Ökad förståelse om tillgänglig finansiering för innovationer. I förlängningen ökat inflöde av innovationsprojekt.

1.5 Tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystemet

1.5.1 Tillgänglighet genom digital kommunikation och transportsystemet

Observera att bredbandsutbyggnad redovisas separat under 1.5.2.

- Ange vilka prioriteringar inom det strategiska området tillgänglighet genom digital kommunikation och transportsystemet som ni har arbetat med under året.

Förbättrad tillgång till snabbt bredband och ökad digital användning: Ja ☒ Nej ☐

Tillgänglighet genom hållbara transportsystem: Ja ☒ Nej ☐

- Beskriv kortfattat hur arbetet med tillgänglighet genom digital kommunikation och transportsystemet har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.

I detta sammanhang, beskriv även kortfattat hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet integrerats i arbetet.

Ni erbjuds även att kortfattat redovisa hur arbetet har bidragit till Agenda 2030.

- Beskriv kortfattat hur arbetet med tillgänglighet genom digital kommunikation och transportsystemet har bidragit till att möta samhällsutmaningarna och ta till vara möjligheterna med demografiska förändringar, globalisering, miljöproblem och klimatförändringar, socioekonomi och sammanhållning samt teknisk utveckling.
- Beskriv kortfattat hur olika territoriella perspektiv har beaktats i arbetet med tillgänglighet genom digital kommunikation och transportsystemet. Med territoriella perspektiv avses hur insatser och prioriteringar tar hänsyn till varierande förutsättningar mellan till exempel landsbygder och städer av olika storlek och karaktär, men också olika funktionella samband över kommun-, läns-, och landsgränser.
- Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Ange 5 – max 10 insatser och fyll i tabellen nedan.

Digital kommunikation är centralt för tillgänglighet av offentliga tjänster för länets invånare, företag och besökare oavsett var man befinner sig. Regionens roll är mer av en katalysator med syfte att samordna och främja ett aktivt ansvarstagande och engagemang för digitalisering. Regionen driver länsgemensamma nätverk för att dela erfarenheter samt identifiera möjligheter till samverkan inom digitalisering. Nätverken har haft kunskapshöjande insatser i form av olika teman

kring digitalisering. Nätverken har även i uppdrag att samordna länets behov och förutsättningar till de nationella nätverk som leds av Sveriges kommuner och regioner (SKR)/ Inera.

Region Västmanland är tillsammans med de övriga regionerna delaktig i det nationella samverkansuppdraget kring funktionen digitaliseringskoordinatorer (DK) som samordnas av Tillväxtverket. Se även avsnitt 3.2, samverkan med Tillväxtverket. Nätverket stärker samverkan mellan myndigheter och regioner samt samverkan mellan regionerna. Teman som var centrala för regionen har bland annat varit öppna data för offentlig verksamhet samt processen för de kommande europeiska digitala innovationshubbarna (EDIH).

En central del av arbetet med ökad tillgänglighet i transportsystemet i Västmanland är genomförandet av länstransportplanen. Finansiering av åtgärder i länstransportplanen sker med de medel som regionen tilldelas av regeringen. Trafikverket står för genomförandet av åtgärderna och arbetet sker i ett nära samarbete tillsammans med kommunerna och andra aktörer. Under året har Region Västmanland tillsammans med andra berörda aktörer arbetat med både fysiska åtgärder och utredningar kopplat till åtgärder som bidrar till ökad tillgänglighet i länet. Ett långsiktigt arbete då planering av infrastruktur är en komplex process. Utifrån länstransportplanen tar regionen fram en genomförandeplan som är en konkretisering av länstransportplanen och som visar hur medel ska användas de närmaste åren för att uppnå bland annat en tillgänglig studie- och arbetsmarknad.

Ett mål med utbyggnaden av transportsystemet är att skapa möjligheter för att kunna välja ett hållbart sätt att färdas på och skapa förutsättningar för ett attraktivt hållbart resande där individen vill vara en del omställningen till ett hållbart samhälle. Länstransportplanen utgår från de transportpolitiska målen där hänsynsmålet inkluderas klimatfaktorer. Länstransportplanens satsningar för att bidra till ett mer tillgängligt samhälle med satsningar på kollektivtrafik och gång- och cykel bedöms generellt leda till överflyttning från bil till hållbara transporter vilket ger en positiv påverkan på klimatet. Åtgärdsförslagen i länstransportplanen har prövats enligt fyrstegsprincipen. Det innebär att åtgärderna prövas förutsättningslöst för att säkerställa en god resurshållning och för att åtgärder ska bidra till en hållbar samhällsutveckling.

Under året så har arbetet med en reviderad länstransportplan pågått. Revidering görs vart fjärde år samtidigt som den nationella transportplanen revideras. Arbetet sker i nära samverkan med framför allt länets kommuner och Trafikverket. I arbetet med den reviderade länstransportplanen föreslås åtgärder som förbättrar tillgängligheten och ökar trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter i länet. Förslaget omfattar även åtgärder för att förbättra förutsättningarna för arbetspendling inom och över länsgränsen. Satsningar på kollektivtrafik och cykel bidrar till ett mer tillgängligt och mer jämställt samhälle. Likaså barn och ungas tillgänglighet ökar genom utökad fokus på kollektivtrafik och infrastruktur för gång- och cykel. Arbetet med ett hållbart och tillgängligt transportsystem kräver också att regionen genomför investeringar i trafiksäkerhetshöjande åtgärder på det regionala vägnätet, både på landsbygden och i tätorter. Det reviderade förslaget till länstransportplan går i positiv riktning när det gäller miljö och ökad attraktivitet för hållbart resande och ett mer tillgängligt transportsystem. Samarbeten är också en viktig del för att skapa dessa förutsättningar där Region Västmanland bland annat är med i Mälardalsrådets satsning En Bättre Sits (se mer i kapitel 3).

Namn på insats och kort beskrivning	Mål <i>Ange vilket eller vilka mål, fastställda i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet respektive de territoriella samarbetsprogrammen (Interreg), som insatsen ska bidra till.</i> <i>Ni erbjuds att ange vilket eller vilka av de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030 som insatsen ska bidra till.</i>	Resultat i form av prestationer <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.</i> <i>Med prestationer avses antal och omfattning av genomförda aktiviteter. Till exempel antal deltagande organisationer eller antal framtagna kunskapsunderlag.</i>	Resultat i form av effekter på kort, medellång och lång sikt <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat.</i> <i>Ange om resultatbeskrivningen baseras på en uppföljning, utvärdering eller egen bedömning. Ange även om det är faktiska eller förväntade resultat.</i> <i>Med effekter på kort sikt avses förändrad förmåga hos målgruppen. Till exempel ny/ökad kunskap.</i> <i>Med effekter på medellång sikt avses förändrat beteende hos målgrupper. Till exempel tillämpning av ny kunskap eller nya varor/tjänster.</i> <i>Om möjligt, beskriv även effekter på lång sikt. Med effekter på lång sikt avses effekter av förändrat beteende hos målgruppen eller på samhällsnivå. Till exempel ökad konkurrenskraft eller bättre hälsa.</i>
Nulägeskartläggning av öppna data i Västmanland	RUS Västmanland 2030: Visionsmål Digital omställning Målområde Ett tillgängligt Västmanland	Kunskapsunderlag i form av Nulägesbild som visar i vilken omfattning regionen och länets tio kommuner publicerar öppna data.	Kunskapsunderlaget kommer att användas i kunskapshöjande till beslutsfattande och tjänstemän inom region och kommuner. Öppna data ska på sikt bidra till att skapa samsyn, tillväxt och effektivitet i samhället.
Kartläggning välfärdsteknik i Västmanlands kommuner	RUS Västmanland: Målområde Ett välmående Västmanland Målområde Ett tillgängligt Västmanland: Mål #9 Hela Västmanland ska ha tillgång till snabbt bredband	Kunskapsunderlag som identifierar problem som finns vid införande av välfärdsteknik i kommunerna samt huruvida nedsläckningen av 2g/3g påverkar välfärdstekniken. Kunskapsunderlaget har presenterats för chefer och nyckelpersoner på kommunernas socialförvaltningar. Då även andra regioner visat	Kunskapsunderlag används som input till 2022s års regionala nätverksträffar för planering av fördjupande teman. Då resultatet har bäring på den fortsatta utbyggnaden av bredband utgör resultatet ett viktigt kunskapsunderlag för

		intresse för resultatet har detta spridits i en vidare krets i andra regioner.	kommande strategiska beslut.
Leda digitaliseringskonferens för att stärka kunskapen om digitaliseringens möjligheter och det politiska uppdraget	RUS Västmanland: Visionsmål Digital omställning	Kompetensinsats för ökad digital kompetens hos ett 50-tal förtroendevalda, chefstjänstemän och nyckelpersoner i kommuner och regioner	Stärka förtroendevaldas, ledande tjänstemäns och nyckelpersoners förmåga att systematiskt driva och leda på innovation och verksamhetsutveckling som tar tillvara på digitaliseringens möjligheter och hanterar dess utmaningar.

1.5.2 Bredbandsutbyggnad

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med att främja bredbandsutbyggnad har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*

Mycket av den återstående bredbandsutbyggnaden är i behov av offentligt stöd i någon form. De vita fläckar som återstår ligger längre ut på landsbygden eller så handlar det om dyra efteranslutningar. Därför är finansieringen en viktig fråga. Mycket av årets arbete har därför fokuserat på att skapa så goda förutsättningar som möjligt för att kunna ta del av PTS investeringsstöd för bredband. Detta har bland annat gjorts genom en tät dialog med marknadens aktörer såväl privata som offentliga. Region Västmanland har arbetat med kvalitetssäkringen av den byggnadsförteckning som ligger till grund för stödet samt utnyttjat den möjlighet som Regionerna har getts att prioritera byggnader utifrån de av Regionen utvalda prioriteringsgrunderna. Ett arbete som har gjorts på kort tid och ett önskemål är att det strategiska arbetet med bredbandsutbyggnader skulle ses över ett längre tidsperspektiv. Men förutom att titta på kostnaderna är det viktigt att se på de nyttoaspekter som bredbandsutbyggnaden ger underlag för. Utvecklingen inom exempelvis Nära Vård driver på behoven av en bra och säker digital infrastruktur och Region Västmanland tillsammans med länets kommuner genomfört en studie med avseende på problem och möjligheter inom vård och omsorg. Förutom ovanstående har det grundläggande arbetet med olika typer av kartläggningar, påverkansarbete på olika nivåer, remissvar löpt under året. Mycket av arbetet sker i olika nätverk. Som exempelvis kommunnätverk, med marknadsaktörer och inom en storregional samverkan "Bredbandssamverkan Mellansverige" för strategiska utvecklingsfrågor. En viktig fråga har varit att arbeta fram en aktivitetsplan för de kommande åren då Region Västmanland har avsatt medel för att kunna utveckla och fördjupa arbetet med bredbandsutbyggnaden.

I detta sammanhang, beskriv även kortfattat hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet integrerats i arbetet.

Ni erbjuds även att kortfattat redovisa hur arbetet har bidragit till Agenda 2030.

Redovisningen bör fokusera på det arbete som eventuellt har bedrivits utöver det som har utförts av regionala bredbandskoordinatorer.

En säker och bra digitalinfrastruktur är förutsättningsskapande för en hållbar ekonomisk, social och miljömässig utveckling. Därför finns god bredbandstillgång i hela region Västmanland med som ett prioriterat mål i den nya Regionala Utvecklingsplanen, RUS. Inte minst utvecklingen inom IoT

med dess alla möjligheter inom miljöövervakning, energieffektivisering e t c. ger en bra grund för att vi ska kunna dra nytta av digitaliseringen fullt ut och även för hur vi ska kunna leverera de välfärdstjänster som krävs av våra innevånare. Men näten måste också vara stabila och säkra och därför planerar vi för att sätta igång ett arbete med redundans och driftsäkerhet under 2022. Det gäller inte bara att innevånarna har tillgång till bra uppkopplingar de ska också känna sig trygga och kunna använda sig av de tjänster som finns tillgängliga. Detta är någonting som vi arbetar med inom Region Västmanland, ett exempel är projektet DIG 60+ som sätts för några år sedan och som finns kvar med annan huvudman även 2021. Syftet var att stärka den digitala förmågan för gruppen 60+.

Mycket av arbetet runt dessa och andra frågor som rör digitaliseringen görs i nära samverkan med den Regionala Digitaliseringskoordinatören.

- *Beskriv kortfattat hur olika territoriella perspektiv har beaktats i arbetet med att främja bredbandsutbyggnad. Med territoriella perspektiv avses hur insatser och prioriteringar tar hänsyn till varierande förutsättningar mellan till exempel landsbygder och städer av olika storlek och karaktär, men också olika funktionella samband över kommun-, läns-, och landsgränser.*

Inom region Västmanland finns stora skillnader mellan stad och land liksom mellan enskilda kommuner när det gäller tillgången till bredband. Därför är det nödvändigt att sätta in utbyggnaden i ett större sammanhang över kommun- och länsgränser. Detta gäller för både fast- och mobilinfrastruktur. Inte minst i arbetet med de regionala prioriteringarna har detta funnits med. Utbyggnaden drivs i vårt län mycket av de kommersiella aktörerna som verkar över större territorier. Därför är det av yttersta vikt att kunna se de större sammanhangen och verka i och genom de nätverk vi är med i på kommunal-, regional- och på nationell nivå. Inte minst i arbetet på nationell nivå är det viktigt att föra fram de skillnader som finns och hur vi angriper bredbandsutbyggnaden utifrån detta. Därför planerar Region Västmanland för att under 2022 genomföra fördjupade kartläggningar och studier på kommunal nivå för att driva på bredbandsutbyggnaden. Det finns inte en lösning utan de måste skraddarsys utifrån hur det ser ut i enskilda områden.

- *Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Ange 5 – max 10 insatser och fyll i tabellen nedan.*

Namn på insats och kort beskrivning	Mål Ange vilket eller vilka mål, fastställda i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet respektive de territoriella samarbetsprogrammen (Interreg), som insatsen ska bidra till. Ni erbjuds att ange vilket eller vilka av de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030 som insatsen ska bidra till.	Resultat i form av prestationer Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Med prestationer avses antal och omfattning av genomförda aktiviteter. Till exempel antal deltagande organisationer eller antal framtagna kunskapsunderlag.	Resultat i form av effekter på kort, medellång och lång sikt Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange om resultatbeskrivningen baseras på en uppföljning, utvärdering eller egen bedömning. Ange även om det är faktiska eller förväntade resultat. Med effekter på kort sikt avses förändrad förmåga hos målgruppen. Till
--	---	--	--

			<i>exempel ny/ökad kunskap.</i> <i>Med effekter på medellång sikt avses förändrat beteende hos målgrupper. Till exempel tillämpning av ny kunskap eller nya varor/tjänster.</i> <i>Om möjligt, beskriv även effekter på lång sikt. Med effekter på lång sikt avses effekter av förändrat beteende hos målgruppen eller på samhällsnivå. Till exempel ökad konkurrenskraft eller bättre hälsa.</i>
Kartläggning välfärdsteknik i Västmanlands kommuner, se aktivitet under 1.5.1	RUS Västmanland: Målområde Ett välmående Västmanland Målområde Ett tillgängligt Västmanland: Mål #9 Hela Västmanland ska ha tillgång till snabbt bredband	Kunskapsunderlag som identifierar problem som finns vid införande av välfärdsteknik i kommunerna samt huruvida nedsläckningen av 2g/3g påverkar välfärdstekniken. Kunskapsunderlaget har presenterats för chefer och nyckelpersoner på kommunernas socialförvaltningar.	Kunskapsunderlag används som input till 2022s års regionala nätverksträffar för planering av fördjupande teman. Då resultatet har bäring på den fortsatta utbyggnaden av bredband utgör resultatet ett viktigt kunskapsunderlag för kommande strategiska beslut.
Arbete med ansökan avseende CEF 2	RUS Västmanland: Målområde Ett tillgängligt Västmanland: Mål #9 Hela Västmanland ska ha tillgång till snabbt bredband	Tillsammans med 6 regioner i Mellansverige har vi lämnat in två projektansökningar till EU-programmet CEF2digital med avseende på 5G utbyggnad. Dels <i>utbyggnad av 5G längs större gränsoverskridande transportleder, dels utbyggnad av 5G täckning för lokal utveckling i områden där snabbt bredband saknas.</i> Då kriterierna för stödet har ändrats över tid har vi arbetat med detta kontinuerligt.	Syftet är att kunna ta del av medel via fonden CEF2digital och på så sätt främja utbyggnaden av 5G. Detta skulle på lång sikt öka företagets konkurrenskraft, regionens attraktivitet och möjligheten att fullt ut utnyttja digitaliseringens möjligheter exempelvis inom hälso- och sjukvård.
Mobilkartläggning, pilot klar,	Målområde Ett tillgängligt Västmanland: Mål #9 Hela Västmanland ska ha tillgång till snabbt bredband	För att kunna mäta mobiltäckning och följa upp det nationella bredbandsmålet 2023 har Region Västmanland utarbetat en metod för mätning och redovisning av mobiltäckning.	Med utgångspunkt i piloten ska sedan mobilkartläggningen utökas och fördjupas i samarbete med länets kommuner för att få ett kunskapsunderlag att användas för strategiska beslut och i påverkansarbete mot marknadens aktörer. I syfte att förbättra

Aktivitetsplan 2022	Målområde Ett tillgängligt Västmanland: Mål #9 Hela Västmanland ska ha tillgång till snabbt bredband	För åren 2022–2024 har Region Västmanland budgeterat 3 miljoner kronor årligen för att främja bredbandsutbyggnaden. För att kunna effektivt kunna använda dessa medel har Region Västmanland tagit fram en aktivitetsplan för 2022.	mobiltäckningen. Syftet på lång sikt är att främja bredbandsutbyggnaden genom olika aktiviteter med ett ökat antal uppkopplingar som resultat. Men även ge kunskapsunderlag för kommande aktiviteter.
PTS bredbandsstöd 2021 samt 2022	Målområde Ett tillgängligt Västmanland: Mål #9 Hela Västmanland ska ha tillgång till snabbt bredband.	Ett omfattande kartläggningsarbete, möten med marknadens aktörer och analys har genomförts för att ge så bra förutsättningar som möjligt att ta del av de investeringsstöd som utlyses av PTS både 2021 och 2022. Utfallet blev 2021, 47 812 124 kr i stöd till 16 projekt omfattande 2 137 byggnader.	Genom dessa stöd främjas bredbandsutbyggnaden och ger fler företag och innevånare möjlighet att ta del av digitaliseringens möjligheter.

1.5.3 Tidigare insatser inom ramen för arbetet med tillgänglighet genom digital kommunikation och transportsystemet som har gett resultat under året

- Om möjligt – ge exempel på insatser som genomförts tidigare år men som gett resultat under 2021.
Ange 5 – max 10 insatser och fyll i tabellen nedan.

Namn på insats och kort beskrivning	Vilka resultat har uppnåtts? <i>Ange om resultatbeskrivningen baseras på en uppföljning, utvärdering eller egen bedömning.</i>
Region Västmanland arbetar för att skapa samverkan kring digitaliseringens möjligheter och digital infrastruktur i Västmanlands län. För att öka den digitala delaktigheten startade år 2019 samverkansprojektet Digi 60+ mellan Region Västmanland, Västmanlands länsbildningsförbund (VLbf) och länsstyrelsen i Västmanland. Studiecirkelarna vänder sig till äldre och till personer med andra språk än svenska med mål att öka sina färdigheter och känna sig trygga i att använda digitala tjänster. Totalt genomfördes 45 studiecirkel genomförts under 2020. Projektet fortlöpte även under 2021.	Före samt efter genomförd studiecirkel har deltagarna fått besvara en enkät. Resultatet visar att deltagarna ökat kompetensen att använda digitala tjänster genom t ex att skaffa mobilt bankID, internetbank, Swish, 1177. Vidare känner sig deltagarna en mindre oro inför bedrägerier samt sant eller falsk information på nätet.

2 Återrapportering 2 - Fördelning av anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder

Utifrån 5 § lagen om regionalt utvecklingsansvar respektive 4, 7 och 15–17 §§ förordningen om regionalt tillväxtarbete ska regionerna ge en beskrivning av arbetet med fördelningen av anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder under utgiftsområde 19 Regional utveckling. Redovisningen ska innehålla:

- En förklaring till fördelningen av anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder mellan projektverksamhet, regionala företagsstöd och stöd till kommersiell service.
- Uppgift om hur fördelningen av anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder har bidragit till att nå målen i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet och de territoriella samarbetsprogrammen (Interreg).
- En beskrivning av på vilket sätt de olika förutsättningar som råder i olika delar av länet har påverkat fördelningen av anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder inom länet.
- Hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet har integrerats i analyser, strategier, program och insatser i det regionala tillväxtarbetet.

Regionerna erbjuds att översiktligt redovisa hur arbetet inom ramen för deras ansvar enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar har bidragit till Agenda 2030.

Kommentar: Återrapportering 2 inkluderar frågan om hållbarhetsintegrering i återrapportering 4 – Hållbarhet i det regionala utvecklingsarbetet samt återrapportering 6 – Erbjudande att redovisa arbete som bidrar till Agenda 2030.

Internationellt samarbete kan beskrivas i återrapportering 2.

- Beskriv kortfattat hur regionen har fördelat anslaget mellan projektverksamhet, regionala företagsstöd och stöd till kommersiell service med fokus på förändringar som har skett i förhållande till förra året.

I detta sammanhang, beskriv även kortfattat hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet integrerats i arbetet.

Ni erbjuds även att kortfattat redovisa hur arbetet har bidragit till Agenda 2030.

Observera! Belopp fördelat på olika stödtyper behöver inte redovisas då den informationen inhämtas i Tillväxtverkets årliga uppföljning av regionala företagsstöd, projektmedel samt stöd till kommersiell service.

Under 2021 beviljades totalt 25,1 miljoner kr i projektmedel och företagsstöd av 1:1 anslagen. Dessa fördelar sig på 13,3 miljoner kronor i projektmedel, 11,8 miljoner kronor till företagsstöd (47 %) samt 493 tusen kronor till kommersiell service. Projektbeslut har minskat från föregående år från 19,4 miljoner till 13,3 miljoner. En orsak är att vi befinner oss i slutet på strukturfondsprogrammet vilket gjort att utlysningarna minskat. En annan anledning är att den nya EU React fonden som utlystes under året har högre finansieringsgrad och behovet av medfinansiering med 1:1 anslag har då varit lägre. Nya medel har tillförts genom React och valutakursdifferens men dessa har inte beslutats och belastat 2021 års ram. Beräknat belopp för projektbeslut gällande dessa är 3,6 miljoner kronor för Västmanlands finansiering.

Utbetalningar fördelades under 2021 med 18,4 miljoner kronor i projektmedel, 13,7 miljoner kronor till företagsstöd samt 493 tusen kronor till kommersiell service.

Under 2021 har företagsstöden beviljats till 26% kvinnoledda företag, 65% ledda av män och 8% blandat ägande (räknat i antal företagsstöd). Detta är näst intill identisk fördelning med besluten för år 2020 där vi hade gjort en markant ökning gällande stöd till kvinnoledda företag från året innan.

Ett analysarbete har gjorts under 2021, med djupintervjuer av kvinnor som driver företag, för att förstå varför dessa inte verkar tilltalas av företagsstöd och hur vi kan anpassa stöden och vårt arbete för att fler kvinnor ska erhålla stöd för utveckling av sina företag. Arbetet väntas bidra till ett breddat och mer resilient näringsliv när fler olika företagare kan utveckla sina företag med hjälp av ekonomiska bidrag. Ett nytänkande på området kan också bidra till att nå andra sociala mål och näringslivsmål inom RUS. Arbetet tas vidare under 2022 med en anpassning av stöden och våra interna arbetsprocesser (läs mer i stycke 4.)

Företagsstöden har under 2021 beviljats med fördelningen 64 % till företag i Västerås och 36 % till samtliga övriga kommuner i länet. Det är en försämring för de mindre kommunerna från föregående år fördelningen var 57 % och 43 %. Orsaken är främst det tillfälliga marknadsföringsstödet som 2021 beviljades till 79 % Västeråsbaseade företag.

- *Finns det en plan, strategi eller prioriteringsordning för fördelning av anslaget mellan projektverksamhet, regionala företagsstöd och stöd till kommersiell service?*

Ja ☐
Nej ☒

- *Är planen, strategin eller prioriteringsordningen politiskt antagen?*

Ja ☐
Nej ☒

- *Hur har anslaget bidragit till att nå regionala utvecklingspolitikens mål utvecklingskraft med stärkt lokal och regional konkurrenskraft för en hållbar utveckling i alla delar av landet?
Beskriv kortfattat, gärna i punktform.*

Insatser som finansierats med 1:1 medel bidrar på flera olika sätt till den nationella strategin, delvis inom kompetensområden, och framför allt inom Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet, några exempel:

- Näringslivets omställning och främjande av klimat – och miljödriven näringslivsutveckling sker genom flera större projekt, inte minst som medfinansiering till projekt inom EU-React fonden. Att stödja små och medelstora företag att identifiera samt genomföra omställningsbehov inom miljö, klimat och med hjälp av digitalisering ingår här. Här finns också förstärkta möjligheter till medel för affärsutvecklingscheckar och innovationer i tidiga skeden.
- Arbetet med att stärka upp regionens kluster inom styrkeområden och smart specialisering har skett genom specifika insatser inom ett område men också för att öka samverkan mellan områdena, inom länet och i ÖMS.
- Digitaliseringens möjligheter ingår som en del i de flesta finansierade projekt, då digitaliseringen är en del av näringslivet och företagens utveckling. Våra satsningar på

automation, energi och elektromobilitet är några exempel. Även satsningen på att förstärka länets kapacitet inom AI finansieras här. Här kan även stärkt e-handel lyftas fram som specifik insats för att öka handlarnas digitala mognad, men som effekt bidrar till attraktiva kommuner med möjligheter att leva och bo på landsbygden.

- Ett gott näringslivsklimat och fungerande kapitalförsörjning har med hjälp av projektmedel bidragit till bland annat en gemensam nyföretagarrådgivning i alla kommuner. Pågår gör insatser för stärkta landsbygder genom kommersiell service samt ökad innovationsfinansiering i tidiga skeden.
- Insatser för export och internationalisering genom utveckling av regional export-samverkan, särskilda exportprogram till företag för att nå stora exportmarknaderna USA och Tyskland och att synka olika aktörers insatser kring internationalisering.
- Kompetensförsörjning och kompetensutveckling ingår som en del i styrkeområdesprojekt och i större affärsutvecklingsprojekt med målgruppen tillväxtföretag, bland annat Almis Smart Tillväxt och Växtzon som samlat ÖMS-länens inkubator och science parks.
- Projekt med primärt fokus på kompetens finansieras oftast via ESF. Med 1:1 medel har en insats kring integration och kompetensförsörjning landat i en matnyttig rapport kring utrikesföddas (framförallt kvinnors) möjligheter och svårigheter till självförsörjning, som tas vidare i andra satsningar och projekt.
- Se även nedan om 1:1 medel och koppling till RUS.

- *Har anslaget bidragit till att nå målen i den regionala utvecklingsstrategin?*

Ja ☒

Beskriv kortfattat, gärna i punktform, hur anslaget har bidragit till att nå målen i den regionala utvecklingsstrategin.

Samtliga projekt som finansieras med 1:1 anslaget ska på olika sätt bidra till RUS. En ny RUS antogs juni 2020 och i beslutet för alla beviljade projekt framgår det hur dessa bidrar till denna RUS.

Flest finansierade projekt bidrar till RUS målområde *Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt* (målområde 4.3 som till störst del hanterar näringslivsfrågor, även om de också finns med i andra delar av RUS). Detta eftersom våra 1:1 anslag används som ett verktyg för att medfinansiera ERUF-projekt. Inom ERUF prioriteras bland annat projekt med stark näringslivskoppling, ofta med inriktning på utveckling av innovation och förnyelse och då inte minst inom styrkeområden/ smart specialisering men även miljö- och klimat. Några fokus inom målområdet:

- Störst andel finansiering går till att utveckla länets och ÖMS styrkeområden så som automation och energi, men även innovationsprojekt för förnyelse och omställning i företag, särskilt inom industri eller industrinära företag, företag inom besöksnäringen eller företag med behov av omställning eller förnyelse. Detta bidrar till målet om att öka den regionala ekonomiska förnyelseförmågan (mål 14) samt målet om god ekonomisk utveckling (mål 20).
- Flera projekt med 1:1 anslag har kompetenskoppling och bidrar till att öka andelen företag och organisationer som upplever att de har lätt att hitta rätt kompetens vid rekrytering (mål 18).
- Smart Tillväxt och Växtzon är två av de större projekten i Östra Mellansverige och finansieras av flera regionorganisationer, med syftet att öka antalet sysselsatta (bidrar till RUS delmål Öka andelen sysselsatta).

Projektmedel med 1:1 anslag används även till RUS målområde *Ett tillgängligt Västmanland* (4.2):

- Flera turismprojekt, något kulturprojekt och landsbygdsprojekt bidrar direkt eller indirekt till Öka tillgängligheten till värdefulla natur- och kulturmiljöer (mål 10) och Öka deltagandet i kultur- och fritidsaktiviteter i hela länet (mål 11).
- Finansiering i projekt med miljöfokus, till exempel inom energismarta fastigheter, energi- och elektrifieringsutveckling och insatser för att stödja företag till en *hållbar* omställning, påverkar på sikt efterfrågan på bra miljöalternativ och de långsiktiga effekterna kan främja delmål Öka produktionen av fossilfri och förnybar energi (mål 13).

Nej ☐

Om nej, ange anledningen till det.

- Har anslaget bidragit till att nå målen i det regionala strukturfondsprogrammet?

Ja ☒

Beskriv kortfattat, gärna i punktform hur anslaget har bidragit till att nå målen i det regionala strukturfondsprogrammet.

- I så stor omfattning som möjligt prioriterar vi att regionala projektmedel växlas upp med medfinansiering från EU eller andra nationella medel. Det är både ekonomiskt fördelaktigt att ta del av tillgängliga EU-medel, och det bidrar även till arbetet med förbättrade strukturer på systemnivå. Att flera aktörer ingår i EU-projektsatsningar (eller nationella program) innebär ofta mål om strukturförändringar, gemensam kunskapsuppbyggnad och erfarenhetsutbyte som kommer länet till nytta och som dessutom bygger på storregionala skal och kompetensfördelar, delar som är viktiga för att bli långsiktigt hållbara och nå internationell excellens.
- Smart specialiseringsutveckling och nationell kraft – Region Västmanland leder det gemensamma smart specialiseringsarbetet i ÖMS. Inför perioden 2021–27 där kommissionen stärkt kravet på koppling mot smart specialisering i det operativa programmet blir detta arbete av ännu större vikt.
- Finansiering med 1:1 projektmedel gör i stor grad ÖMS-övergripande strategiska satsningar inom ERUF möjliga och bidrar då till målen inom det operativa programmet.
- Mobilisering av viktiga satsningar tillsammans med andra regionorganisationer och aktörer inom ÖMS gör också att vi utvecklar ett mer sammanhållet och stärkt system samt identifierar och mobiliserar insatser i viktiga områden inom ERUF/ÖMS.
- För att underlätta administrativt för projektägare har Region Västmanland, Region Örebro län och Tillväxtverket under året utvecklat sitt samarbete i beredningen och handläggningen av 1:1 projektmedel medel och ERUF-medel. Det bidrar till en bättre förståelse, och möjlighet att tillsammans styra och ställa samma krav i de medfinansierade projekten, inte minst kopplat till förändringslogiken och hållbarhet, även om mer arbete kvarstår.

Nej ☐

Om nej, ange anledningen till det.

- Har anslaget bidragit till att nå målen i de territoriella samarbetsprogrammen (Interreg)?

Ja ☒

Beskriv kortfattat, gärna i punktform hur anslaget har bidragit till att nå målen i de territoriella samarbetsprogrammen (Interreg).

- Inom ramen för 1:1 projektmedel är medfinansiering till EU-fonder prioriterat, vilket bidrar till målen.
- Region Västmanland medverkar i tjänstemannastödsgruppen för svenska Övervakningskommitté-delegationen Interreg Central Baltic och har under året som gått arbetat fram det programmet för den nya perioden 2021–2027 tillsammans med regionerna i Sverige (Gävleborg, Gotland, Stockholm, Sörmland, Uppsala, Västmanland, Örebro och Östergötland) samt med de övriga länderna som ingår i programmet.
- Region Västmanland deltar i och medfinansierar ett Interreg projekt (Record), dock finansierat med andra medel än 1:1 medel.

Nej ☐

Om nej, ange anledningen till det.

- Beskriv kortfattat, gärna i punktform hur anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder används i relation till strukturfondsmedel respektive annan finansiering av det regionala utvecklingsarbetet, till exempel egna medel.

Under 2021 beviljades projektmedel med 13,3 miljoner kronor och den totala projektbudgeten för dessa projekt är 72 miljoner kronor vilket är en uppväxling med 58,7 miljoner kronor (82%) från andra aktörer. Största medfinansier är Tillväxtverkets EU-medel med 38,4 miljoner kronor.

En del av medfinansieringen av beslutade projekt under året består av andra regioner i Östra Mellansverige. De är Region Örebro län, Region Södermanland, Region Östergötland samt Region Uppsala. Totalt uppgår det till 5,2 miljoner kronor från andra region-organisationer. Region Västmanlands insats i dessa gemensamt finansierade projekt är 2,3 miljoner kronor. I årets beslutade projekt har Region Västmanland medfinansiering i form av egna medel med totalt 2,5 miljoner kronor.

- Beskriv kortfattat, gärna i punktform på vilket sätt olika territoriella perspektiv har beaktats och påverkat fördelningen av anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder inom länet. Med territoriella perspektiv avses hur insatser och prioriteringar tar hänsyn till varierande förutsättningar mellan till exempel landsbygder och städer av olika storlek och karaktär, men också olika funktionella samband över kommun-, läns- och landsgränser.

Besöksnäringen har drabbats extra hårt av den pågående pandemin. Därför har Regionen riktat särskilda företagsstöd och projekt för att stötta drabbade turismföretag. Detta har uppskattats av näringen och i flera fall varit avgörande för deras möjligheter att ställa om verksamheterna. Exempel på stöd: Tillfälligt stöd för turismföretag och Stöd för samverkande turismföretag. Under 2021 har vi även haft ett tillverkningsstöd för nystartade företag som bara riktade sig till företag i andra delar av länet än Västerås. Vi har också haft ett speciellt marknadsföringsstöd med fler än 100 intresseanmälningar där prioritering av företag utanför Västerås, men även företag ledda av kvinnor, som är en underrepresenterad grupp avseende ansökningar om företagsstöd har gjorts.

Det territoriella perspektivet skapar ibland problem. Det förekommer nya företag med idéer inom IT där deras dataprogram ska bli den produkt de säljer. Det är dock vanligt att dessa inte har något fast driftställe. Det blir oklart vilket område som främjas om företaget exempelvis har flera aktiva ägare som bor i olika kommuner i landet, även utanför Västmanland. Det förekommer att ansökningar från företag av det skälet avvisas även om deras idéer är bra.

Se även 1.4.1 om hur olika territoriella perspektiv har beaktats i arbetet med innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande.

3 Återrapportering 3 - Samverkan med andra aktörer

Utifrån 5, 8 och 9 §§ lagen om regionalt utvecklingsansvar respektive 4–5, 14 och 16–17 §§ förordningen om regionalt tillväxtarbete ska regionerna ge en beskrivning av hur samverkan med andra aktörer har bedrivits under året. Redovisningen ska innehålla uppgifter om:

- Inom vilka områden samverkan och gemensam finansiering har skett med länsstyrelsen respektive andra statliga myndigheter samt vilka resultat denna samverkan och gemensamma finansiering har medfört eller förväntas medföra.
- Inom vilka områden samverkan och gemensam finansiering har skett med länets kommuner samt vilka resultat denna samverkan och gemensamma finansiering har medfört eller förväntas medföra.
- Inom vilka områden samråd och gemensam finansiering skett med berörda organisationer och näringsliv i länet.
- Hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet har integrerats i arbetet.

Regionerna erbjuds att översiktligt redovisa hur arbetet inom ramen för deras ansvar enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar har bidragit till Agenda 2030.

Kommentar: Samverkan med aktörer inom och/eller utanför länet kan beskrivas. I de fall insatser är relevanta under mer än en fråga behöver de enbart redovisas en gång och vid behov hänvisas till andra punkter i redovisningen, där insatsen också är relevant.

Återrapportering 3 inkluderar frågan om hållbarhetsintegrering i återrapportering 4 – Hållbarhet i det regionala utvecklingsarbetet samt återrapportering 6 – Erbjudande att redovisa arbete som bidrar till Agenda 2030.

Internationellt samarbete kan beskrivas i återrapportering 3.

3.1 Samverkan med länsstyrelsen

- Beskriv kortfattat inom vilka områden eller processer samverkan har skett med länsstyrelsen
- Bedöm och motivera kortfattat hur samverkan med länsstyrelsen har fungerat under året. Beskriv gärna även eventuella utmaningar eller framgångsfaktorer.
- Beskriv kortfattat hur samverkan med länsstyrelsen har bidragit till en hållbar regional utveckling.

Kommentar: I de fall insatser är relevanta under mer än en fråga behöver de enbart redovisas en gång och vid behov hänvisas till andra punkter i redovisningen, där insatsen också är relevant.

Länsstyrelsen och Region Västmanland samverkar i referensgruppen för projektet BRUK 2.0 som drivs av Intresseföreningen Bergslagen.

Länsstyrelsen medverkar i projektet Omställning 2020–2022 som drivs av Region Västmanland.

Region Västmanland och Länsstyrelsen samverkar i integrationsfrågan och är delaktiga i varandras planer och strategier, Region Västmanlands Kompetensplan Västmanland samt Länsstyrelsens Integrationsstrategi. Dessa planer synkar med varandra och ett utvecklingsarbete kring hur samverkan ska ske med länets aktörer har påbörjats. Representant för Länsstyrelsen finns även med i Västmanlands kompetensråd.

Länsstyrelsen Västmanland medverkar i framtagandet av ny länstransportplan, framför allt vid det avgränsningssamråd som hålls i samband med arbetet med den lagstadgade miljöbedömningen. Likaså är länsstyrelsen remissinstans för förslaget till ny länstransportplan som gick ut på remiss 28 oktober 2021. Under året har även samverkan med länsstyrelsen skett i forum gällande laddinfrastruktur samt biogas. Regionala utvecklingsförvaltningen har även berättat om vårt arbete på ett seminarium om klimatsmart fysisk planering samt hållit en presentation om infrastruktur på länsstyrelsens insynsråd. Samverkan mellan regionen och länsstyrelsen inom området infrastruktur har varit något haltande under året på grund av hög personalomsättning hos länsstyrelsen.

Region Västmanland har under året deltagit i styrgruppen för länsstyrelsens arbete att ta fram en livsmedelsstrategi för länet. Arbetet har också kopplat an till det ÖMS-gemensamma utmaningsområdet Hållbar livsmedelsförsörjning och Region Västmanland och Länsstyrelsen Västmanland är överens om att etablera ett en AGRO-nod, AGRO Västmanland.

Länsstyrelsen finns representerade i projektet Omställning Västmanlands styrgrupp respektive referensgrupp. Det är ingen omfattande samverkan som sker, men utbyte sker kring sakfrågor inom hållbarhetsområdet och denna samverkan bidrar till kunskapsutbyte och att vi orienterar varandra inom respektive ansvarsområden.

Ett seminarium har genomförts under hösten inom integrationsområdet tillsammans med Länsstyrelsen, Migrationsverket (AMIF), Svenska ESF-rådet, Tillväxtverket, Samordningsförbunden samt Sala kommun. Där syftet var att informera om de olika fonderna samt även ge exempel på mobilisering kring projekt.

Region Västmanland har inom bredbandsstödet i Landsbygdsprogrammet en naturlig samverkan med länsstyrelsen genom att länsstyrelsen ska samråda med regionen vad gäller de enskilda stöden. Men det sker även ett kontinuerligt utbyte av information vad gäller den aktuella situationen för bredbandsutbyggnaden i regionen, bland annat genom att länsstyrelsen ingår i det nätverk för kommunala bredbandssamordnare som regionen är sammankallande för. Samarbetet stärker bägge organisationernas arbete med att främja bredbandsutbyggnaden och bidrar på så sätt till en hållbar regional utveckling.

Region Västmanland deltar regelbundet i Partnerskapet för landsbygdsutveckling som länsstyrelsen är sammankallande för. Ett forum där aktörer verksamma i länet inom landsbygdsutveckling möts.

3.2 Samverkan med andra statliga myndigheter

- *Beskriv kortfattat inom vilka områden eller processer samverkan har skett med respektive myndighet.*
- *Bedöm och motivera kortfattat hur samverkan med respektive myndighet har fungerat under året. Beskriv gärna även eventuella utmaningar eller framgångsfaktorer.*
- *Beskriv kortfattat hur samverkan med respektive myndighet har bidragit till en hållbar regional utveckling.*

Kommentar: Samverkan med andra statliga myndigheter inom och/eller utanför länet kan beskrivas. I de fall insatser är relevanta under mer än en fråga behöver de enbart redovisas en gång och vid behov hänvisas till andra punkter i redovisningen, där insatsen också är relevant.

Tillväxtverket

Region Västmanland är tillsammans med de övriga regionerna delaktig i det nationella samverkansuppdraget kring funktionen digitaliseringskoordinatorer (DK) som samordnas av Tillväxtverket. Genom regeringsuppdraget knyts DK till det regionala utvecklingsansvaret och det regionala tillväxtarbetet i respektive län, vilket tidigare inte haft en lika tydlig koppling till digitaliseringspolitiken. Nätverket stärker samverkan mellan myndigheter och regioner samt samverkan mellan regionerna. DK-uppdraget förlängdes under 2021 och utmaningen nu är hur vi inom nätverket kan fördjupa samverkan kring olika teman. Se även avsnitt 1.5.1.

Region Västmanland avslutade under våren projektet "Utveckla företag på landsbygden och dess digitalisering" i som var en del Tillväxtverkets program inom Landsbygdsuppdraget. Syftet med projektet var att var att kartlägga behov och förutsättningar för företag på landsbygden i Västmanland för en ökad digitalisering. Resultatet av kartläggningen har presenterats för det näringslivsfrämjande systemet i Västmanland samt utgjort underlag till framtagande av ny näringslivsstrategi i länet. Region Gävleborg genomförde en liknande kartläggning i sitt län och Tillväxtverket har sammanställt och beskrivit våra arbetssätt så att andra kan göra en liknande kartläggning.

Region Västmanland har genom projektet Omställning Västmanland, som är en del av regeringsuppdraget Vägar till hållbar utveckling, deltagit i aktiviteter som initierats och genomförts av Tillväxtverket. Inom ramen för det s.k. Kollegiala utbytet har Region Västmanland deltagit i samtliga fyra träffar som anordnats under året och då haft tillfälle att utbyta erfarenheter med andra regioner runt om i landet. Vi har även deltagit i ERFA-träffar och de läropass som Tillväxtverket hållit i. Dessa aktiviteter har bidragit med ny kunskap och inspiration i det fortsatta arbetet med projektet. Region Västmanland har även delat utmaningar och resultat i detta sammanhang, och bidragit till att bygga kunskap och insikter i regeringsuppdraget. Utmaningar som varit under året har varit att skapa utrymme att prioritera dessa aktiviteter då medarbetare har flera andra åtaganden på sitt bord. Det har också, vilket delvis hänger ihop med den första utmaningen, varit svårt att hitta sätt att sprida lärdomarna från träffarna till flera inom organisationen.

På initiativ av Tillväxtverket erbjöds Region Västmanland även att delta i en myndighetssamverkan under våren 2021, med representanter från ca 10 andra myndigheter som fungerade som expertmyndigheter inom regeringsuppdraget Vägar till Hållbar regional utveckling. Region Västmanland presenterade delar av det pågående arbetet med Affärsplan Västmanland i syfte att få inspel kring hur vi hanterat olika hållbarhetsaspekter. Den input vi fick var i många fall för allmän

utifrån respektive myndighets sakområde och svår att relatera till regional näringslivsutveckling. Denna input kom också för sent för att kunna hanteras på ett bra sätt i vår process.

Tillväxtverket har i uppdrag att stödja regionerna i kompetensförsörjningsarbetet samt stimulera myndighetssamverkan. Myndigheten anordnar bland annat erfarenhetsträffar som regionen deltagit vid under året och även själva bidragit med goda exempel.

Vidare bjöd Tillväxtverket under våren in till myndighetsdialog med Arbetsförmedlingen, Skolverket och Myndigheten för yrkeshögskolan, MYH. Vid den första dialogen deltog Region Västmanland tillsammans med Region Uppsala, Region Östergötland, Region Södermanland, Region Stockholm, region Gävleborg samt Region Örebro län. Syftet dialogen var att ge möjlighet till ett nära samtal mellan oss regioner och de fyra statliga myndigheterna utifrån de behov som regionerna lyft för att kunna driva ett regionalt kompetensförsörjningsarbete. Dialogen resulterade i ett något större förståelse för varandras uppdrag och att vi har kommit ett steg närmre varandra i att ta ut en gemensam riktigt i arbetet framåt.

Region Västmanland tillsammans med ovan nämnda regioner även medverkat i en workshop utifrån ett case-scenario kring utvecklandet av myndighetssamverkan som även denna anordnades av Tillväxtverket. Myndigheter som medverkade vid workshopen var, Myndighetens för yrkeshögskolan, Universitets och klanslerämbetet, Arbetsförmedlingen, ESF-rådet och Skolverket. Resultatet av workshopen kommer hanteras vidare inom ramen för myndighetssamverkan.

Samverkan med Tillväxtverkets regionala kontor i Örebro har skett genom nära dialog under vårens REACT-utlysningar, under höstens valutaomräkningsutlysningar samt i programmeringsarbetet för den kommande programperioden för ERUF. Dialog har också förts med Tillväxtverket nationellt gällande utlysningförfarandet för upphandling av investeringsaktör för marknadskompletterande riskkapital inom Östra Mellansverige.

Under året har Region Västmanland aktivt deltagit i Tillväxtverkets arbete med Smart Specialisering och S3-plattformarna. Arbetet har inkluderat workshops, läropass, erfarenhetsutbyte, kunskapshöjande insatser samt peer-to-peer arbetet.

Under våren deltog Region Västmanland i den workshop som Tillväxtverket genomförde med anledning av det PM som de tagit fram med förslag för hur hållbarhet skulle integreras i regionala utvecklingsfonden kommande strukturfondsperiod. Region Västmanland lämnade då in synpunkter och lämnade även in skriftliga synpunkter på förslaget i början av maj.

I slutet av september deltog Region Västmanland på en nationell digital träff som initierades av Tillväxtverket och där Vinnova, Naturvårdsverket, Energimyndigheten, Tillväxtverket med flera myndigheter samt representanter från regionerna deltog. Syftet med mötet var att initiera en öppen och kontinuerlig dialog mellan nationella myndigheter och regionerna för att planera samverkan och arbetssätt inför den kommande strukturfondsperioden 2021–2027. Genom att skapa så kallade samverkansplattformar (kunskapsstöd) vill man öka samspelet mellan nationella och regionala insatser och därigenom mer effektivt stödja omställning och regional utveckling. Diskussionerna fördes med utgångspunkt från politiskt mål 1 (PO1) och politiskt mål 2 (PO2). Denna workshop var en första kick-off för att ta arbetet med samverkansplattformar vidare.

Jordbruksverket

Sedan hösten 2020 deltar Region Västmanland som ledamot i Landsbygdsnätverket. Syftet är att förmedla erfarenheter och kunskaper från vår organisation samt återkoppla och sprida information till vår organisation om nätverksaktiviteter. Ledamoten deltar i arbetsgruppen Smarta landsbygder vars syfte är att främja lärande och erfarenhetsutbyte för att sprida och utveckla konceptet Smarta landsbygder genom att bland annat utveckla metoder för flernivåsamverkan.

Trafikverket

Region Västmanland har ett nära och väl inarbetat samarbete med Trafikverket och då framför allt med Trafikverket Region Öst. Samverkan sker på flera olika nivåer inom våra organisationer. Månadsvisa avstämningar hålls som behandlar det löpande arbetet med infrastrukturobjekt i länet. Några gånger årligen hålls även strategiska samverkansmöten mellan Region Västmanland, Trafikverket och Västerås stad. Trafikverket kallar även alla länsplaneupprättare i landet till träffar några gånger per termin, vilket är värdefulla möten med relevant agenda. Trafikverket deltar även i andra sammanhang regionen är delaktig i, såsom Mälardalsrådet och KOMEXP, varför regionen känner sig väl informerad om aktuella ämnen. Även på de av regionen initierade dialogmötena med länets kommuner har Trafikverket deltagit, ett arbetssätt som varit lyckat då många frågetecken har kunnat rätas ut vid sittande bord. Då Region Västmanland och Trafikverket arbetar mot gemensamma mål, ger vårt arbete i högsta grad bidrag till en hållbar regional tillväxt i form av utökad tillgänglighet och omställningen till ett hållbart transportsystem.

Vinnova

Vinnova är en fortsatt viktig samverkanspart i det regionala utvecklingsarbetet och det har funnits en aktiv dialog under året. Några delar där det genomförts gemensamma dialoger är:

- Reguljära forum som RND-möten, S3-möten kopplat till Tillväxtverkets arbete och olika sammanhang kopplat till utlysningar t ex EDIH m fl.
- Fördjupade gemensamma arbetsprocesser, med bas ibland annat smart specialisering och innovationssystemsutveckling.
- Region Västmanland har varit pilotlän för Vinnovas regeringsuppdrag för stärkt samverkan mellan nationella myndigheter och regioner för ökad internationalisering och innovationsnära export. Klustermiljön Automation Region där Region Västmanland både finansierar och sitter i styrelsen har också under året samverkan med Vinnova gällande strategisk talangattraktion från USA. Bilateral samtal och samverkan har också skett med Vinnova gällande utvecklingen av Vinnovas nya skattnings och bedömningssystem för systemgenomlysning på regional nivå.
- Myndighetsgemensamt utvecklingsarbete som startades upp 2020 har fortsatt 2021 – pilotprojekt mellan myndigheterna och ÖMS-regionerna - med Vinnova, Energimyndigheten, Tillväxtverket och Naturvårdsverket. Utgångspunkt är smart specialisering – speciellt utmaningsområdena Morgondagens energilösningar och Smart industri- och syftet är att se hur de olika myndigheternas verksamheter och fokusering på olika sätt kan samordnas för att få mer gemensam effekt av satsningar på viktiga utmaningsområden. Där är kopplingen till arbetet med ERUF och ESF betydelsefull som kompletterande instrument.
- Dialog kring Horisont Europaarbetet och den nya nationella strategin för Horison. Region Västmanland aktivt deltagit i och lyssnat in till arbetet med framtagning av den nya strategin samt och hur den kopplar an till Region Västmanlands nya RUS.

Business Sweden

Region Västmanland har haft flera möten med Business Sweden och samverkan har åter upptagits efter förra årets stora omstrukturering av Business Sweden och dess organisering. Region Västmanland jobbar för att Business Sweden ska prioritera en stationerad exportrådgivare i Västmanland inom det nya regeringsuppdraget samt är engagerade i fyra av Business Swedens sju ekosystem. Region Västmanlands klusterarbete, smarta specialisering och näringsliv som är väl i linje med Business Swedens nya prioriterade affärsområden är faktorer som gjort att samverkan med Business Sweden har stärkas ytterligare under 2021, både genom dialog mellan Business Sweden och Region Västmanland men också genom direkt och tätare dialog mellan Business Sweden och regionens klustermiljöer.

Förvaltande myndighet för strukturfonderna samt ESF.

Arbete med att förbereda inför ny programperiod har fortsatt under året som gått. När det gäller kommande ESF+ lämnades ett förslag till regional handlingsplan i slutet av år 2020. Därefter har ett gediget arbete gjorts i ÖMS-samarbetet gällande identifiering av de mobiliseringsprocesser som pågår inför, under och efter en projektutlysning. Utöver detta har även en översyn samt ombearbetning av de beredningskriterier som används vid beredning av inkomna projektansökningar gjorts. Kontinuerlig dialog kring ovan har förts med ansvarig förvaltande myndighet Svenska ESF-rådet under arbetets gång.

Skolverket

Samverkan med Skolverket sker under året på olika sätt, bland annat så ordnas årligen en regional dialog med Skolverket och vuxenutbildningen. Dialogen handlar om de nyheter och lagförändringar som sker samt en möjlighet för kommunerna att föra en dialog med myndigheten. Vi finns även med som referensregion i Skolverkets ESF projekt riktat till Kombinationsutbildning – SFI. Regionen har även varit delaktig, via samråd i myndighetens uppdrag kring att utreda om planeringsunderlag för planering och dimensionering av gymnasial utbildning.

Arbetsförmedlingen

Under avsnittet för kompetensförsörjning finns samverkan mellan AF, kommun och region beskrivet. Utöver det så har vi en regional samverkan med Arbetsförmedlingen i länet genom olika möten, bland annat statistikträffar två gånger per år, samråd inför projektsatsningar samt möten under året där vi haft dialog om pilotsatsningen för Kundval Rusta och Matcha, (KROM). Arbetsförmedlingen deltar även i Kompetensråd, vuxenutbildningsnätverk och arbetsgrupper, bland annat i #vägled. Vi har även deltagit i AFs nationella utveckling av ett analysverktyg, där vi har fått genomgångar samt testa verktyget innan färdigställande.

PTS och Bredbandsforum

Mellan Region Västmanland och PTS/Bredbandsforum sker en kontinuerlig samverkan genom att PTS GeGhar i uppdrag från regeringen att upprätthålla ett kansli för landets regionala bredbandskoordinatorer. Inom ramen för detta sker en rad aktiviteter med syfte att främja bredbandsutbyggnaden. Nätverket stärker samverkan mellan landets bredbandskoordinatorer men blir även en viktig kontaktyta med andra myndigheter såsom Lantmäteriet och Trafikverket men även med Regeringskansliet. I detta forum sker även en rad kontakter med marknadens aktörer men även exempelvis SKR. Dessutom har sju regioner i Mellansverige en tätare samverkan inom bredbandsområdet när det gäller exempelvis strategiska frågor, påverkansarbete och utredningar.

3.3 Samråd med kommuner

- *Beskriv kortfattat inom vilka områden eller processer samverkan har skett med kommuner.*
- *Bedöm och motivera kortfattat hur samverkan med kommuner har fungerat under året. Beskriv gärna även eventuella utmaningar eller framgångsfaktorer.*
- *Beskriv kortfattat hur samverkan med kommuner har bidragit till en hållbar regional utveckling.*

Kommentar: Samverkan med kommuner inom och/eller utanför länet kan beskrivas. I de fall insatser är relevanta under mer än en fråga behöver de enbart redovisas en gång och vid behov hänvisas till andra punkter i redovisningen, där insatsen också är relevant.

Digitalisering

Region Västmanland driver tre nätverk tillsammans med de tio kommunerna kring digitaliserings- och bredbandsfrågor. I handlingsplanen för Regional digital agenda återfinns samverkansaktiviteter med kommunerna och länsstyrelsen för 2021–2022. Till exempel genomförde regionen en kartläggning om ur 2g/3g nedsläckningen påverkar kommunernas arbete med välfärdsteknik. Vidare finns nätverk för bredbandsfrågor tillsammans med kommunerna och länsstyrelsen. Det finns även länsgemensamma nätverk för att dela erfarenheter samt identifiera möjligheter till samverkan inom digitalisering. Nätverken har även i uppdrag att samordna länets behov och förutsättningar till de nationella nätverk som leds av Sveriges kommuner och regioner (SKR) samt Inera.

Genom det nätverk som sju regioner i Mellansverige driver inom bredbandsområdet sker även ett utbyte mellan Region Västmanland och kommuner i en större region. Men även mellan kommuner i ett större sammanhang.

Kompetensförsörjning

Vuxenutbildningschefsnätverket, som Region Västmanland samlar till vid fyra tillfällen per år, är ett nätverk som består av kommunernas vuxenutbildningsrektorer och representanter från arbetsförmedlingen. I forumet kan viktiga utvecklingsområden och insatser identifieras att samverka kring för bättre utfall eller smidigare arbetsgång. I nätverket har det under året bland annat uppdagats ett behov av att vuxenutbildningarna behöver bli bättre på arbetsmarknadskunskap och en arbetsgrupp kunde sättas samman för att hitta gemensam lösning om hur detta kan bli en naturlig del av vuxenutbildningarna. Under året har även nätverket varit delaktiga som referensgrupp i Skolverkets ESF-projekt om Kombinationsutbildningar SFI. Kombinationsutbildning innebär att du samtidigt som du läser SFI även studerar mot ett yrke, yrkesintegrerad SFI. Det har bland annat genomförts en bakgrunds- och nulägesanalys av länet där rektorer och annan personal inom vuxenutbildningen har intervjuats av experter knutna till projektet som Skolverket driver.

Inom kompetensförsörjningsområdet samverkar vi med kommunerna på flera andra sätt, bland annat dialoger inför projektmobilisering, i projekten och i särskilda frågor som berör området. Ett gott samarbete är uppbyggt med bra kontakter. Förutom ovan beskrivet nätverk som vi sammankallar deltar vi även i nätverken för arbetsmarknad, kommunernas aktivitetsansvar och studie och yrkesvägledare, detta beskrivs i tidigare kapitel.

Näringsliv

Näringslivschefsnätverket är ett nätverk för att bättre kunna möta utmaningar och behov på lokal och regional nivå genom samordning och gemensamma utvecklingsinsatser. Nätverket är också en mötesplats för ömsesidigt erfarenhetsutbyte som främjar kommunernas och Region Västmanlands näringslivsarbete. Ett konkret exempel på hur utvecklingsfrågor drivs i nätverket är nyföretagandestödet, där ett förslag på gemensam modell i samtliga kommuner togs fram. Nätverket är också en plats för att informera och nå ut med insatser finansierade med 1:1 anslagen.

Infrastruktur

Gällande infrastrukturuområdet har samverkan med länets alla kommuner skett inom ramen för framtagandet av ny länstransportplan. Under våren 2021 hölls dialogmöten med samtliga kommuner, där även Kollektivtrafikförvaltningen samt Trafikverket deltog. Löpande samarbete med kommunerna sker när det finns aktuella frågor att hantera. Exempelvis har alla kommunerna under hösten 2021 fått information om ansökan om statlig medfinansiering. Information om infrastruktur har även getts löpande på SRB under året. Hur samarbetet med kommunerna fungerar beror på stora delar hur kommunerna är organiserade, i de kommuner som har en utpekad tjänsteman för infrastrukturfrågor är det generellt enklare att bygga ett samarbete med.

EU-frågor

Nätverket för kommunerna i länet som Region Västmanland är sammankallande till när det gäller generella EU-frågor och specifika frågor gällande strukturfonderna har setts fyra gånger under året som gått. Till dessa träffar har bland annat olika organisationer och myndigheter bjudits in för att informera nätverket om deras respektive uppdrag och kommande. Exempel på dessa är MUCF, AF, Svenska ESF-rådet och Leader Mälardalen.

3.4 Samråd med organisationer

- Beskriv kortfattat inom vilka områden eller processer samråd har skett med organisationer.
- Bedöm och motivera kortfattat hur samråd med organisationer har fungerat under året. Beskriv gärna även eventuella utmaningar eller framgångsfaktorer.
- Beskriv kortfattat hur samråd med organisationer har bidragit till en hållbar regional utveckling.

Kommentar: Samråd med organisationer inom och/eller utanför länet kan beskrivas. I de fall insatser är relevanta under mer än en fråga behöver de enbart redovisas en gång och vid behov hänvisas till andra punkter i redovisningen, där insatsen också är relevant.

INTERREG

Region Västmanland ser det som betydelsefullt att genom intressenter och aktörer i länet uppmuntra samarbeten såsom exempelvis via Interreg Central Baltic. Interreg Central Baltic är ett gränsregionalt samarbetsprogram mellan Sverige, Finland inklusive Åland, Estland och Lettland. Programmet är strategiskt placerat mellan de nordiska länderna å ena sidan och de baltiska staterna på andra sidan.

Region Västmanland medverkar från och med 2019 i tjänstemannastödsgruppen för svenska Övervakningskommitté-delegationen Interreg Central Baltic. Tjänstemannastödet ska fungera som ett stöd till de svenska nationella kontaktpunkterna och de svenska delegaterna i Central Baltics styr- och övervakningskommittéer samt bidrar till en svensk samsyn på de frågor som behandlas inom kommittéernas uppdrag. Central Baltic stödjer projekt som ger mervärde i hela centrala Östersjöområdet.

Under året som gått har regionerna i Sverige (Gävleborg, Gotland, Stockholm, Sörmland, Uppsala, Västmanland, Örebro och Östergötland) arbetat fram det programmet för den nya perioden 2021-2027 tillsammans med de övriga länderna.

Östra Mellansverige

Region Västmanland är delaktig i ett samarbete tillsammans med regionerna i Östra Mellansverige. De sju länen Stockholm, Uppsala, Gävleborg, Västmanland, Örebro, Södermanland och Östergötland utgör en i flera avseenden sammanlänkad enhet, med en ledande roll för hela landets utveckling och internationella konkurrenskraft. Östra Mellansverige fungerar som en gemensam marknad för arbete, utbildning och bostäder som ger en mångfald av möjligheter och kvaliteter för människor och företag. Genom en tät samverkan drar regionerna nytta av varandras styrkor och därigenom kunna utvecklas bättre.

NUTS 2-området Östra Mellansverige (ÖMS)

En kontinuerlig dialog och samverkan sker inom ramen för strukturfondsstrukturen där Region Västmanland finns representerad i politisk styrgrupp, ledningsgrupp, programgrupp samt de två beredningsgrupperna för Politiskt mål 1 och Politiskt mål 2. Inom denna struktur har bland annat

förslaget till nytt ERUF-program för ÖMS 2021–2027 tagits fram och arbetet med en kommande handlingsplan som har pågått under 2021 och förväntas fortsätta och bli klart under 2022. För samordningen ansvarar en programansvarig och en programkoordinator.

Mälardalsrådet – En Bättre Sits

Mälardalsrådets En Bättre Sits-process är det transportpolitiska samarbetet mellan de sju länen Stockholm, Uppsala, Västmanland, Örebro, Sörmland, Östergötland och Gotland. En Bättre Sits verkar för att rätt nationella infrastruktursatsningar ska göras för att regionen och resten av landet kan fortsätta utvecklas. Inom ramen för En Bättre Sits har politiker från alla riksdagspartier enats och tagit beslut om gemensamma prioriterade funktioner i transportinfrastrukturen i Stockholm-Mälardalsregionen. Detta har formulerats i Framtidens resor - Storregional systemanalys för Stockholm-Mälardalsregionen 2020, som är en vidareutveckling av tidigare systemanalyser. Systemanalysen fokuserar på brister i förhållande till prioriterad funktionalitet och pekar på behov av åtgärder. De övergripande storregionala målen fokuserar främst på tillgänglighet och har preciserats inom områdena internationell konkurrenskraft, långsiktigt hållbar utveckling, transporteffektivitet och regional utveckling genom arbetsmarknadsförstoring. Dessutom har länen enats om en storregional godsstrategi som inbegriper bildandet av ett storregionalt godstransportråd.

Mälardalsrådet – En Bättre Matchning

En bättre matchning (EBM), där Mälardalsrådet är processledare, är ett storregionalt samarbete mellan åtta regioner för att gemensamt försöka möta utmaningar kopplat till kompetensförsörjning inom olika branscher. I arbetet ingår de regionalt utvecklingsansvariga och lärosätena bjuds in att delta i processen där dialog med arbetsgivare är en viktig del av processen. Här identifieras frågeställningar som det finns en storregional nytta av att lösa tillsammans medan frågor som är regionala frågor löses av respektive region eller lärosäte. Läs mer om insatserna under kompetensförsörjning.

Innovations- och näringslivsfrämjande aktörer

I arbetet med att utveckla näringslivet pågår många kontakter med näringslivsfrämjande aktörer kontinuerligt på mer eller mindre daglig basis. Särskilt under året har framtagande av tidigare nämnda affärsplan och kompetensplan inneburit flera olika workshops och individuella möten med innovations- och näringslivsfrämjande aktörer och som bidragit till en mer gemensam förståelse om länets näringsliv och utmaningar för en hållbar utveckling. I och med de nya planerna ses också organiseringen för dess genomförande över.

Även i den översyn som gjorts av innovationssystemet har täta kontakter hållits och bidragit till en tydligare bild och förändringsbehovet för innovationsarbetet i länet. Region Västmanland är också aktiva i de olika råden som finns inom främst internationalisering och innovation och som finansierar av aktörsorganisationer och specifika projekt pågår också en kontinuerlig avstämning i styrelser, styrgrupper eller uppföljningar för att nå utveckling och där hållbarhet allt tydligare lyfts fram. Uppfattningen är att kontakten med aktörer emellan är god, det finns i länet en stark samarbetsvilja och förståelse för den utveckling som behövs. Det finns emellertid utmaningar med otydliga rollfördelningar och funktioner att fortsatt arbete med framåt.

3.5 Samråd med näringsliv

- Beskriv kortfattat inom vilka områden eller processer samråd har skett med näringsliv.
- Bedöm och motivera kortfattat hur samråd med näringsliv har fungerat under året. Beskriv gärna även eventuella utmaningar eller framgångsfaktorer.
- Beskriv kortfattat hur samråd med organisationer har bidragit till en hållbar regional utveckling.

Kommentar: Samråd med näringslivet inom och/eller utanför länet kan beskrivas. I de fall insatser är relevanta under mer än en fråga behöver de enbart redovisas en gång och vid behov hänvisas till andra punkter i redovisningen, där insatsen också är relevant.

Inom området infrastruktur når vi näringslivet genom ett antal olika vägar. Handelskammaren Mälardalen och Stockholms Handelskammaren är ofta delaktiga i aktiviteter som Mälardalsrådet och bolaget Oslo-Stockholm 2.55 AB (som regionen är delägare i) genomför, vilka då representerar näringslivets röst. Mer direkt kontakt med näringslivet fås inom Godstransportrådet (Mälardalsrådet) där många aktörer från branschen är medlemmar. Dessutom träffar regionen näringslivet i de dialogmöten som sker inom ramen för åtgärdsvalsstudier. Det vill säga den process som används vid genomförande av utredningar som Trafikverket driver inom regionens länstransportplan. Vid enstaka tillfällen tar även näringslivet direktkontakt med Region Västmanland rörande infrastrukturfrågor, vilket är välkommet.

Västmannarådet är ett forum där politiker och tjänstemän från Region Västmanland och kommuner möter akademi och näringsliv möts. Under året har fokus varit på framtagandet av Affärsplan Västmanland. Rådet har gett input till planen inför framtagande av remissversion.

Inom styrkeområdena är Region Västmanland aktivt deltagande i olika aktörers styrelsearbete, samt i olika arbetsgrupper och företagssamlingar för att samla och förstå de behov och arbetssätt som kan ta dessa områden vidare. Sammantaget finns det idag ca flera hundra företag i deras nätverk vilket ger en intressant part för dialog kring och ibland med näringslivet. Inom styrkeområdena finns kraftsamlingar kring strategiskt viktiga projekt, vilka innebär en avstämning med företag i länet eller att företag i länet är drivande. Det gäller till exempel kring energi och elektrifiering där det pågår många intressanta satsningar i länet. Den hub inom elektromobilitet som Region Västmanland tagit initiativ till och som nu är igång under 2021 har blivit av tack vare involvering av näringslivet och dess utmaningar koppla till elektrifiering och miljöfrågor.

Inom bredbandsområdet sker kontinuerliga möten med de privata aktörerna på marknaden för att på olika sätt främja bredbandsutbyggnaden. Dessa möten är inte minst viktiga för informationsutbytet och för att gemensamt försöka hitta lösningar när problem uppstår. Detta hjälper till att driva bredbandsutbyggnaden framåt.

Den regionala turismorganisationen i Region Västmanland erbjuder länets turismaktörer rådgivning för bättre gästupplevelse och en hållbar utveckling genom den nationella metoden Swedish Welcome. Swedish Welcome bygger på hållbarhetsprinciperna och stärker företagen inom ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Övergripande har metoden en stark förankring till de Globala målen inom följande fyra delmål:

- 8.9 – Främja gynnsam och hållbar turism.
- 12.B – Utveckla och implementera verktyg för övervakning av hållbar turism.
- 12.8 – Öka allmänhetens kunskap om hållbara livsstilar.
- 17.17 – Uppmuntra effektiva partnerskap.

Den regionala turismorganisationen har under året även börjat ställa högre krav på turistföretagen gällande ett uttalat hållbarhetsarbete för medverkan i gemensamma insatser, t ex kampanjer tillsammans med samarbetspartners som Visit Sweden. Detta har gett direkta effekter genom att fler verksamheter beskriver sitt hållbarhetsarbete för kund samt att flera verksamheter har anmält intresse för Swedish Welcome-rådgivning.

Region Västmanland har tillsammans med olika innovations- och företagsfrämjande aktörer på olika sätt utvecklat kunskapen och stödet för en hållbar utveckling (ekonomisk, social och ekologisk) i näringslivet. Här är bland annat medfinansiering till utvecklingsprojekt för grön omställning inom EU:s React fond och projektet Omställning Västmanland viktiga.

Inom ramen för projektet Omställning Västmanland har bland annat kunskapsunderlag om hållbarhet och företagandet tagits fram, särskilda företagsstöd har utvecklats, det har hållits kunskapsbyggande träffar med organisationer inom det innovations- och företagsfrämjande systemet liksom hållbarhetsintegrering av tidigare nämnda Affärsplan Västmanland. Vi har också arbetat vidare med hållbarhetsintegrering av projektmedel och företagsstöd (1:1 medel och ERUF programmering).

Hållbarhetssäkringen av Affärsplan Västmanland har utgått från de utmaningar som finns i RUS och kompletterats utifrån analyser av nuläget i länet utifrån Agenda 2030 och de svenska miljö kvalitetsmålen och handlat om att prioritera de hållbarhetsfrågor som är extra viktiga för näringslivet, och där näringslivet kan ha en viktig roll i att hitta lösningar. Dessa har sedan fått genomsyra planen och framför allt integrerats på insatsnivå och i uppföljning.

Tillsammans med flera projektägare med ERUF projekt har Region Västmanland och Region Örebro län skapat kunskap om varför integrering av hållbarhetsaspekter i projekten är svårt. Det handlar bland annat om bristande styrkedja, kompetens och rutiner i hela finansieringskedjan, kunskap om nulägen och interna arbetssätt hos finansiärer. Eftersom våra projektmedel till största del medfinansierar EU medel påverkas arbetet med hållbarhetsintegreringen av Tillväxtverket arbete kring hållbarhet och behöver synkas. Den här synkningen är en utmaning att få till, där Regionorganisationen inte bara kan vara en remissinstans utan även en stark pådrivare, kunskapsbärare och en användare i samma system för att driva på en hållbar utveckling.

4 Återrapportering 4 – Hållbarhet i det regionala tillväxtarbetet

Utifrån 5 § lagen om regionalt utvecklingsansvar och 4, 16 och 17 §§ förordningen om regionalt tillväxtarbete ska regionerna ge en beskrivning av:

- Vilka insatser som har genomförts för att stärka jämställdhet, integration och miljö, inklusive klimat i det regionala tillväxtarbetet under året.
- Vilka resultat dessa insatser har medfört eller förväntas medföra samt hur insatserna har bidragit till att nå de mål som angetts i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet respektive de territoriella samarbetsprogrammen (Interreg).

Regionerna erbjuds att översiktligt redovisa hur arbetet inom ramen för deras ansvar enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar har bidragit till Agenda 2030.

Kommentar: I de fall insatser är relevanta under mer än en fråga behöver de enbart redovisas en gång och vid behov hänvisas till andra punkter i redovisningen, där insatsen också är relevant.

Återrapportering 4 inkluderar återrapportering 6 – Erbjudande att redovisa arbete som bidrar till Agenda 2030.

Hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet har integrerats i analyser, strategier, program och insatser i det regionala tillväxtarbetet inkluderas i återrapportering 1–3 och 5.

Internationellt samarbete kan beskrivas i återrapportering 4

4.1 Jämställdhet

- Beskriv kortfattat hur arbetet för att stärka jämställdhet i det regionala utvecklingsarbetet har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.

Ni erbjuds även att kortfattat redovisa hur arbetet bidragit till Agenda 2030.

- Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Ange 5 – max 10 insatser och fyll i tabellen nedan.

Kommentar: I de fall insatser är relevanta under mer än en fråga behöver de enbart redovisas en gång och vid behov hänvisas till andra punkter i redovisningen, där insatsen också är relevant.

Under framtagande av affärsplanen som nämnts tidigare, har jämställdhet och normer används som ett sätt att utveckla näringslivet för att skapa mer innovation, ett mer diversifierat och hälsosamt näringsliv.

I projekt med 1:1 anslagen är jämställdhet en aspekt av hållbarhet som är ett ska-krav. Det är fortfarande en utmaning att använda jämställdhet som en potential för hållbar regional utveckling, men vi ser ändå en liten skiftning till en större förståelse och vilja att arbeta med jämställdhet

överlag. Varför det fortfarande är svårt finns flera anledningar till, vilket arbetas med i projektet Omställning Västmanland, se stycke 4 ovan.

I samma projekt (Omställning Västmanland) har det under året genomförts en analys av varför kvinnor som driver företag inte söker eller får företagsstöd i samma utsträckning som män som driver företag. Ett antal intervjuer har genomförts med kvinnor för att bättre förstå varför de inte ser att företagsstöden är för dem att söka. Arbetet har lett till flera viktiga resultat och insikter som nu arbetas vidare med för att genomföra förändringar i 2022. Det handlar t.ex. om att se att systemet som finns kring företagsstöd, från krav och ansökningsförfarande till kommunikation, bygger på normer om vad företagande är och vilka drivkrafter man förväntas ha, vilket kan fungera som exkluderande om man inte följer normen. Intervjuerna visade också att kvinnorna hade drivkrafter i sitt företagande, så som hållbart, hälsofrämjande, inkluderande, som ligger helt i linje med ambitioner i RUS, men som idag inte premieras av systemet kring företagsstöden.

4.2 Integration

- Beskriv kortfattat hur arbetet för att stärka integration i det regionala utvecklingsarbetet har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.

Ni erbjuds även att kortfattat redovisa hur arbetet bidragit till Agenda 2030.

Samverkan med Länsstyrelsen kring integrationsstrategin samt Skolverkets ESF-projekt Kombinationsutbildning SFI är integrationssatsningar som beskrivs ovan under kompetensförsörjning. I vuxenutbildningsnätverket nätverket blir integrationsfrågan ofta central då kommunerna har störst andel vuxen elever med utländsk bakgrund.

- Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Ange 5 – max 10 insatser och fyll i tabellen nedan.

Kommentar: I de fall insatser är relevanta under mer än en fråga behöver de enbart redovisas en gång och vid behov hänvisas till andra punkter i redovisningen, där insatsen också är relevant.

Namn på insats och kort beskrivning	Mål Ange vilket eller vilka mål, fastställda i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet respektive de territoriella samarbetsprogrammen (Interreg), som insatsen ska bidra till. Ni erbjuds att ange vilket eller vilka av de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030 som insatsen ska bidra till.	Resultat i form av prestationer Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Med prestationer avses antal och omfattning av genomförda aktiviteter. Till exempel antal deltagande organisationer eller antal framtagna kunskapsunderlag.	Resultat i form av effekter på kort, medellång och lång sikt Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange om resultatbeskrivningen baseras på en uppföljning, utvärdering eller egen bedömning. Ange även om det är faktiska eller förväntade resultat. Med effekter på kort sikt avses förändrad förmåga hos
-------------------------------------	--	---	--

			<i>målgruppen. Till exempel ny/ökad kunskap.</i> <i>Med effekter på medellång sikt avses förändrat beteende hos målgrupper. Till exempel tillämpning av ny kunskap eller nya varor/tjänster.</i> <i>Om möjligt, beskriv även effekter på lång sikt. Med effekter på lång sikt avses effekter av förändrat beteende hos målgruppen eller på samhällsnivå. Till exempel ökad konkurrenskraft eller bättre hälsa.</i>
Hållbarhetssäkring av Affärsplan Västmanland, inkl. Arbetet med indikatorer	Hållbarhetssäkringen av Affärsplan Västmanland är en konkretisering och utveckling av de hållbarhetsutmaningar som tas upp i RUS:en, som är särskilt relevanta för näringslivet. Det innefattar flera Agenda 2030-mål men knyter till stor del an till miljö- och klimat, växande sociala klyftor samt hållbart arbetsliv.	• Hållbarhetssäkrad remissversion finns framtagen • Förslag till hur affärsplanen ska följas upp (indikatorer) finns framtaget • Ett antal dialogtillfällen med näringslivsfrämjande aktörer i länet • Utvärdering av Hållbarhetssäkring av Affärsplan framtagen	• Upplevt resultat/kort sikt: Ökad kunskap och förståelse för hållbarhetsfrågor kopplat till näringslivsutveckling internt inom förvaltningen
Integrering av hållbarhetsperspektiv i kommande ERUF-programmet för Östra Mellansverige 2021–2027, samt tillhörande handlingsplan.	Förstärkta hållbarhetsperspektiv i kommande ERUF-program och handlingsplan ska bidra till mål i RUS.	• Hållbarhetsperspektiv finns integrerade i förslaget till ERUF-program för Östra Mellansverige 2021–2027.	• Ökad kunskap om vikten av att integrera hållbarhet i ERUF-program och handlingsplan och att hållbarhet bör finnas med i hela styrkedjan för att få genomslag i projekt.

4.3 Miljö och klimat

- Beskriv kortfattat hur arbetet för att stärka miljö och klimat i det regionala utvecklingsarbetet har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.

Ni erbjuds även att kortfattat redovisa hur arbetet bidragit till Agenda 2030.

- Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Ange 5 – max 10 insatser och fyll i tabellen nedan.

Kommentar: I de fall insatser är relevanta under mer än en fråga behöver de enbart redovisas en gång och vid behov hänvisas till andra punkter i redovisningen, där insatsen också är relevant.

I projekt med 1:1 anslag är miljö en aspekt av hållbarhet som är ett ska-krav. Det är fortfarande en utmaning att använda miljö som en potential för hållbar regional utveckling, men vi ser ändå en liten skiftning till en större förståelse och vilja att arbeta med detta överlag. Varför det fortfarande är svårt finns flera anledningar till och arbetas med i projektet Omställning Västmanland, se stycke 4 ovan.

Region Västmanland har genom EU React under senhösten 2021 lanserat en ny affärsutvecklingscheck för grön omställning. Checken är regionalt ett samarbete med Energikontoren och Almi. Då checken nyss öppnat för ansökan är det för tidigt att säga något om utfallet.

Våren 2021 gjordes ett försök att skapa ett marknadsföringsstöd enbart fokuserat på företag som erbjuder lösningar i form av produkt eller tjänst på miljö- och klimatutmaningar. En reflektion i utvärderingen av stödet var att det framför allt blev miljöteknik som premierades, en bransch som domineras av företag som drivs av män. Eftersom kraven formulerades på så sätt att man skulle kunna visa på en miljö- eller klimatvinst (t.ex. minskade utsläpp) så exkluderades också produkter som var miljö- och klimatsmarta i sig, men som inte hade karaktären av att vara en "lösning" eller innebar någon ytterligare förbättring.

Namn på insats och kort beskrivning	Mål Ange vilket eller vilka mål, fastställda i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet respektive de territoriella samarbetsprogrammen (Interreg), som insatsen ska bidra till. Ni erbjuds att ange vilket eller vilka av de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030 som insatsen ska bidra till.	Resultat i form av prestationer Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Med prestationer avses antal och omfattning av genomförda aktiviteter. Till exempel antal deltagande organisationer eller antal framtagna kunskapsunderlag.	Resultat i form av effekter på kort, medellång och lång sikt Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange om resultatbeskrivningen baseras på en uppföljning, utvärdering eller egen bedömning. Ange även om det är faktiska eller förväntade resultat. Med effekter på kort sikt avses förändrad förmåga hos målgruppen. Till exempel ny/ökad kunskap. Med effekter på medellång sikt avses förändrat beteende hos målgrupper. Till exempel tillämpning av
-------------------------------------	--	---	--

			<i>ny kunskap eller nya varor/tjänster.</i> <i>Om möjligt, beskriv även effekter på lång sikt. Med effekter på lång sikt avses effekter av förändrat beteende hos målgruppen eller på samhällsnivå. Till exempel ökad konkurrenskraft eller bättre hälsa.</i>
Hållbarhetssäkring av Affärsplan Västmanland, inkl. Arbetet med indikatorer	Se tabellen ovan, insatsen täcker även miljö- och klimatfrågor.		
Deltagande i utbildning "Cirkulär ekonomi för regioner" som genomfördes av Stiftelsen Chalmers Industriteknik och Högskolan i Gävle på uppdrag av Tillväxtverket.	Insatsen kopplar framför allt mot målområde 3 i RUS "Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt", samt den övergripande visionen om hållbar utveckling.	Från Region Västmanland deltog 2 representanter.	Resultat på kort sikt: bedömer att utbildningen gett ökad kunskap om cirkulär ekonomi i en regional kontext samt cirkulär ekonomi i upphandling som har kunnat tillämpas i regionens interna hållbarhetsarbete, bl.a. i framtagandet av Affärsplan Västmanland.
Region Västmanland går in med delfinansiering av planerade ÖMS-gemensamma projekt inom energiområdet: "Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige" (projektägare Region Örebro län) samt "Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader (Projektägare Energikontoret Mälardalen i samverkan med Energikontoret Örebro/Region Örebro län och Energikontoret i Östergötland. Det första projektet är ett nytt genomförandeprojekt som sökt stöd i React-utlysningen och det andra har sökt stöd för förlängning av befintlig projekt (Tillväxtverkets utlysning).	Projekten, om de beviljas medel från React/Tillväxtverket förväntas bidra till mål inom befintligt ERUF-program för ÖMS samt till målområde 3 i Västmanlands RUS "Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt".	Då dessa projekt ännu inte beviljats medel från React/Tillväxtverket kan vi inte säga något om resultat. Om medel beviljas förväntas Region Västmanlands delfinansiering ge möjlighet till inflytande i de frågor som projekten hanterar och bidra till att skapa ökat engagemang och samverkan kring energifrågorna internt och externt.	Effekter på kort och lång sikt förväntas bli ökad medverkan och ökat engagemang i de strategiska frågorna i länet kring elkapacitet, effektanvändning och energifrågor generellt tillsammans med andra aktörer.
Integrering av hållbarhetsperspektiv i kommande ERUF-programmet för Östra Mellansverige 2021-2027, samt tillhörande handlingsplan.	Se ovan under 4.2. Gäller även för miljö/klimat/energi.		

5 Återrapportering 5 - Arbetet med att analysera, följa upp och utvärdera det regionala tillväxtarbetet

Utifrån 5 § lagen om regionalt utvecklingsansvar respektive 7, 9, 16 och 17 §§ förordningen om regionalt tillväxtarbete ska regionerna ge en beskrivning av hur arbetet med att analysera, följa upp och utvärdera det regionala tillväxtarbetet har bedrivits under året. Redovisningen ska innehålla uppgift om:

- Vilka analyser, uppföljningar och utvärderingar som har genomförts.
- Vilka av dessa analyser, uppföljningar och utvärderingar som helt eller delvis har finansierats med anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder under utgiftsområde 19 Regional utveckling.
- Hur erfarenheter och kunskap från analyser, uppföljningar och utvärderingar har tagits till vara.

Utifrån 16 § om uppföljning, utvärdering och redovisning, ska den som har ansvaret för det regionala tillväxtarbetet:

- Följa utvecklingen i länet och analysera, följa upp och utvärdera det regionala tillväxtarbetet i länet. I detta arbete ska den uppföljning och utvärdering som gjorts av Europeiska struktur- och investeringsfonderna tas till vara om den har betydelse för länet. Arbetet med analyser, uppföljning och utvärdering ska ske löpande, systematiskt och långsiktigt.
- Uppföljningen och utvärderingen ska göras utifrån ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Statistik ska redovisas med kön som övergripande indelningsgrund, om det inte finns särskilda skäl mot detta.

Regionerna erbjuds att översiktligt redovisa hur arbetet inom ramen för deras ansvar enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar har bidragit till Agenda 2030.

Kommentar: Återrapportering 5 inkluderar frågan om hållbarhetsintegrering i återrapportering 4 – Hållbarhet i det regionala utvecklingsarbetet samt återrapportering 6 – Erbjudande att redovisa arbete som bidrar till Agenda 2030.

Internationellt samarbete kan beskrivas i återrapportering 5.

- Beskriv kortfattat hur arbetet med analyser, uppföljningar och utvärderingar har genomförts under året med fokus på förändringar som skett i förhållande till förra året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.

I detta sammanhang, beskriv även kortfattat hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet integrerats i arbetet.

Ni erbjuds även att kortfattat redovisa hur arbetet har bidragit till Agenda 2030.

- Beskriv kortfattat hur olika territoriella perspektiv har beaktats i analyser, uppföljningar och utvärderingar. Med territoriella perspektiv avses hur insatser och prioriteringar tar hänsyn till varierande förutsättningar mellan till exempel landsbygder och städer av olika storlek och karaktär, men också olika funktionella samband över kommun-, läns-, och landsgränser.
- Finns det en plan, strategi eller motsvarande för arbetet med analys, uppföljning och utvärdering för regionen?

Ja ☐
Nej ☒

- Beskriv kortfattat om och hur ni säkerställer att arbetet med analys, uppföljning och utvärdering genomförs löpande, systematiskt och långsiktigt.

För att minska och motverka segregation och skapa likvärdiga förutsättningar för boende, arbete välfärd behövs mer systematik och långsiktighet i arbetet och bättre kunskapsproduktion som belyser och förklarar bakomliggande orsaker till och konsekvenser av segregation och ojämlikhet i livsvillkor (Nationella Integrationsstrategin, 2018). I detta har ett första steg tagits i analyser i rapporten om skillnader i livsvillkor och hälsa. Men för att Regionala utvecklingsförvaltningen ska kunna ta steg att ta en ledande roll och vara en kunskaps- och samverkansyta, samt bana väg för mer systematiskt och långsiktigt arbete fanns behov av att i ett första läge göra en intern kartläggning av behovet och produktionen av kunskapsunderlag och analyser inom den regionala utvecklingsförvaltningen, samt identifiera de målstyrningsprocesser och planeringsprocesser där kunskapsunderlag och analyser behövs. Medel söktes av statsbidrag genom Delmos. Ett första steg och kunskap är nu skapad för hur en mer långsiktig och hållbar struktur och systematiskt arbete för analyser och kunskapsproduktion och samverkan internt kan se ut, för att i nästa steg se på behoven externt i samverkan med länets kommuner och andra regionala aktörer.

Besöksnäringens utveckling i länet följs upp i samarbete med regionalt turismansvariga inom Östra Mellansverige och Region Gävleborg. Genom Regionalt forum för turismanalys tas en årligt indikatorrapport fram. En årlig uppföljning sker tillsammans med turismansvariga i länets kommuner.

- Lista max 15 av de viktigaste analyserna, uppföljningarna och utvärderingarna som genomförts under året kopplat till regionens regionala utvecklingsarbete i tabellen nedan.

Namn på insats och kort beskrivning <i>Ange även om det är en analys, uppföljning eller utvärdering.</i>	Helt eller delvis finansierat av anslag 1:1 <i>Valbara alternativ: ja, nej eller delvis.</i>	Huvudsakligt syfte <i>Valbara alternativ: kunskapsutveckling, löpande rapportering, underlag till beslut, underlag till beslut – coronarelaterat, underlag till strategi eller övrigt.</i>	Hur har erfarenheter och kunskap från analysen, uppföljningen eller utvärderingen tagits till vara i regionens regionala utvecklingsarbete?
Indikatorer för besöksnäring i Östra Mellansverige och Region Gävleborg	Nej	Löpande rapportering	Samverkan mellan regionalt turismansvariga inom Östra Mellansverige och Region Gävleborg för analys av besöksnäringens utveckling.
East Central Sweden–The Innovative Smart Region (ECS3) – Smart specialisering ÖMS • Näringslivets kapitalförsörjning i Östra Mellansverige, Oxford	Delvis	Kunskapsunderlag	Kartläggning, analyser och processutveckling med koppling till Östra Mellansverige (ÖMS) gemensamma utmaningsområden inom smart specialisering och arbetet med ett stärkt, sammanhållet och tillgängligt innovationssystem

Research, 2021: kartläggning av strukturer och flöden för riskvillig finansiering i ÖMS fyra gemensamma utmaningsområden. Underlag för dels regionernas styrning av insatser inom det kommande ERUF-programmet, dels för utformning av kompletterande insatser inom regionernas arbete med finansiella instrument och verktyg. • Vanguard ÖMS, ANSP 2021: Kartläggning av. Vanguard Initiative hos innovations-stödsystemets aktörer, främst utmaningsområdet Smart industri, samt koordineringsplan för framtida arbete. • Slutrapport samverkansuppdrag, utmaningsområde Hållbar livsmedelsförsörjning, AgroÖst 2021: Utveckling av strukturerna som främjar företagsutveckling med anknytning till de gröna näringarna i Östra Mellansverige • Slutrapport samverkansuppdrag ÖMS-regioners innovations-verksamheter, utmaningsområde Life science med fokus välfärdsteknik och e-hälsa: Samverkansplattform för ÖMS regionernas egna innovations-verksamheter med syfte att åstadkomma effektivt samarbete med ökade möjligheter för förbättringsidéer att utvecklas till nyttoskapande produkter.			samt det interregionala arbetssättet. Fokus på kunskapsunderlag och strategiskt upplägg.
Analys av nuläge och behov för ett hållbarhetsintegrerat företagsfrämjande i Västmanlands län Analysen gjordes i inledande fasen av projektet Omställning Västmanland för att dokumentera ett nuläge hos de näringslivsfrämjande aktörerna i länet avseende hållbarhetsfrågor samt identifiera behoven som projektets aktiviteter ska svara mot.	Nej	Kunskapsunderlag	Analysen har varit ett viktigt underlag i projektet Omställning Västmanlands aktiviteter, främst kopplat till planerade externa samverkansaktiviteter med näringslivsfrämjarna, men även som underlag i arbetet med hållbarhetssäkringen av Affärsplan Västmanland.
Analys av varför kvinnor som driver företag inte söker och får företagsstöd i samma utsträckning som män Analysen knyter an till målsättningar kring att bredda representationen av företag som söker regionala företagsstöd och se en ökad tilldelning av dessa medel till idag underrepresenterade grupper. En analys baserad på intervjuer med ett 15-tal kvinnor som driver företag samt analys av problemformulering och	Nej	Kunskapsunderlag	Resultatet används nu i ett utvecklingsarbete kring företagsstöden, där ambitionen är att koppla ihop styrkedjan från RUS via Affärsplan Västmanland till företagsstöden och se det som ett verktyg för att uppnå regionens (hållbarhets-)ambitioner. Därtill är en ambition att sänka trösklarna till stöden för att på så sätt nå en bredare representation av företag som söker stöd, och specifikt se att fler företag som leds av kvinnor söker stöd.

möjliga lösningar, utifrån tjänstedesignsmetodik.			
Läget i länet är en regelbundet genomförd analys av utvecklingen i länet med fokus på näringsliv och arbetsmarknad.	Delvis	Kunskapsunderlag	Analysen ger en aktuell bild av läget i vårt länet och tjänar som underlag till inriktning av region Västmanlands arbete.
Påbörjat arbete med visualisering av 1:1 medel	Delvis	Löpande rapportering	Pågående arbete, syftet är att använda underlaget till olika intressenter för förståelse om 1:1 medels användning och underlag till beslut om ändringar/ inriktningar.
	Välj ett objekt.	Välj ett objekt.	
	Välj ett objekt.	Välj ett objekt.	
Svårigheter med hållbarhetsintegrering i ERUF- och 1:1- projekt. En analys med projektägarnas perspektiv. (Se även kapitel 4)	Delvis	Kunskapsunderlag	Ja, underlaget har lett till en aktivitetsplan där vi arbetar vidare med hållbarhetsfrågor kopplat till ERUF och 1:1 medel. Underlaget har även gått igenom med andra regionorganisationer och Tillväxtverket regionalt och nationellt för ökad förståelse varför hållbarhetsintegrering är svårt ur projektägarnas perspektiv.
Utvärdering av hållbarhetssäkring av Affärsplan Västmanland En utvärdering både av processen kring hållbarhetssäkring av Affärsplan Västmanland och en utvärdering av själva dokumentet – hur har hållbarhetsperspektiv integrerats utifrån RUS och projektmål.	Nej	Kunskapsunderlag	Utvärderingen genomförs okt – dec 2021 och resultaten har därför inte hunnit omsättas i organisationen ännu.
Förstudie: Grön omställning i Östra Mellansverige. Detta är en analys som finansierades med React-medel och togs fram av Oxford Research på uppdrag av Region Örebro län och de övriga fyra regionerna i ÖMS. Syftet med förstudien var att kartlägga förutsättningarna och presentera förslag för ett effektivt genomförande av Politiskt mål 2 (PO2) i ERUF för ÖMS.	Nej	Underlag till strategi	Förstudien blev klar i november och analysen används som underlag i arbetet med att ta fram den kommande ÖMS-gemensamma handlingsplanen för ERUF med specifikt fokus på PO2.
Sårbara grupper utanför arbetsmarknaden.	Nej	Kunskapsunderlag	Kunskapsunderlaget blev klar sent i december 2020 och har främst använts i rapporten om "Skillnader i livsvillkor och hälsa" som blev klar sent juni 2021 och publicerades slutet av augusti 2021. Kunskapsunderlaget om sårbara grupper utanför arbetsmarknaden är fortfarande aktuell och kommer att publiceras, men har också beaktats i arbetet med affärsplan och kompetensplan och i arbetet för uppföljning.
	Välj ett objekt.	Välj ett objekt.	
	Välj ett objekt.	Välj ett objekt.	
	Välj ett objekt.	Välj ett objekt.	
	Välj ett objekt.	Välj ett objekt.	

6 Övriga medskick ni vill göra angående det regionala utvecklingsarbetet 2021

Västerås 2022-xx-xx

.....

Maria Linder
Regional utvecklingsdirektör
Regionala utvecklingsförvaltningen